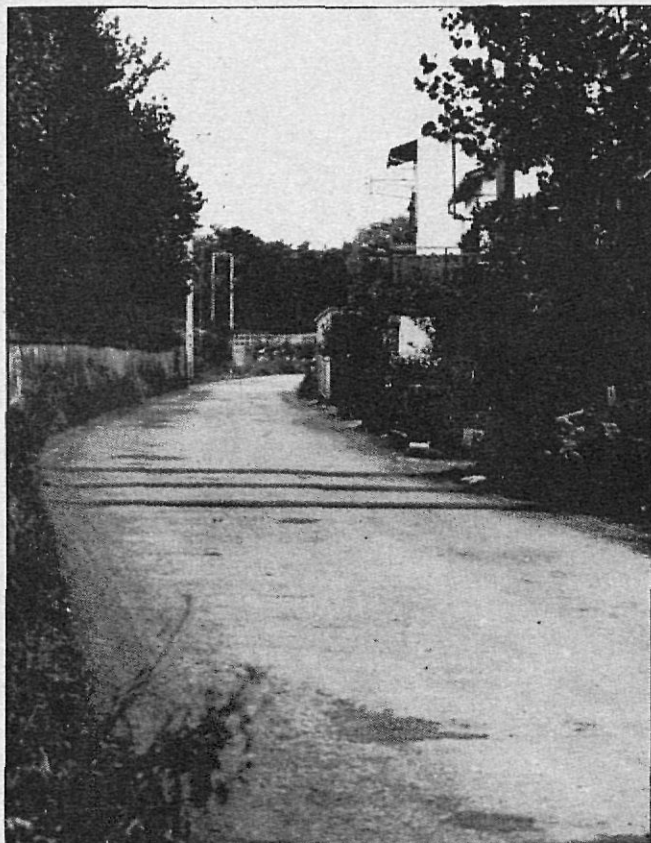

nufaco

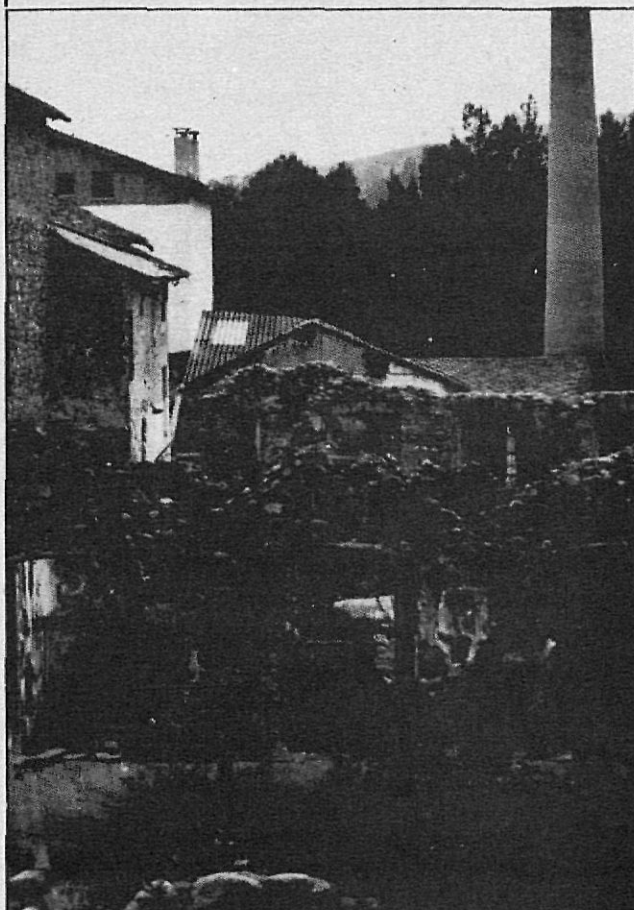
número 32

PUBLICACIÓ D'AMICS DE Cerdanya

**PICABARALLES
A
"LA GRANOTA"**

**¿QUE ES
REALMENTE
LA COLONIA
SIMON?**

RESTAURANT

ELÍVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

Especialitats
a la brasa

BAR

CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

— PUIGCERDÀ

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

Telèfons: 88 11 46 - 88 13 79 - 88 08 69

VILALLOVENT

(PUIGCERDÀ)

JOIERIA

RELLOTGERIA

J. Fullana

PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16

Tel: 88 03 88

PUIGCERDÀ

Nique

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1er.

PUIGCERDÀ

**FILATELIA
MONTANÉ**

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

HOTEL

RESTAURANTE

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

número 32

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

F. X. Bosom
Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Laura Fabra
Emili Guirao
Pep Martí
Carme Moreno
Joan Peitx
Josep Peitx
Dolors Picas
Xavier Pujol (corrector)
Jean Paul Poirier
Meritxell Sastre
Ramon Solà
Rosa Soler
Josep M. Tosas

Col·laboradors:

El Biògrafo
Cu-Cut
Pere Font
Juan Fullana
Salvador Galcerán
Roger Giral (França)
Nostàlgic
Carme Clausell (França)
Rosa M. Martínez
El Trovador
Josep Vigo

Edita: AMICS DE CERDANYA

Antic Edifici dels Escolapis
plaça Balvedere, s/n
PUIGCERDA

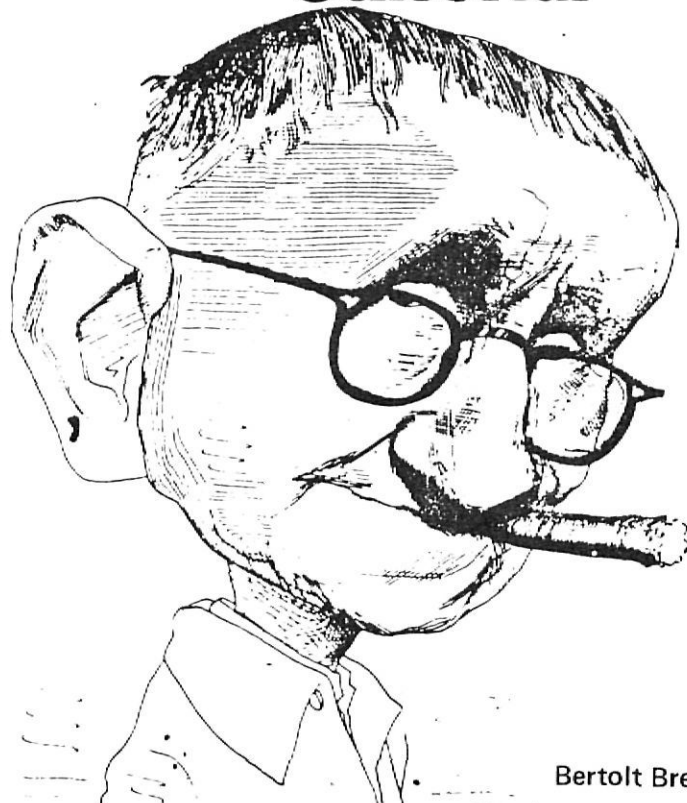
T. 88 12 13
88 02 69
88 12 25

Composició i muntatge:
equip VILETA 12
Artesa de Lleida

PUBLICACIO MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col·laboradors.

editorial

Bertolt Brecht (1935)

CINC DIFICULTATS PER A ESCRIURE LA VERITAT

El coratge d'escriure la veritat, la intel·ligència de descobrir-la
l'art de fer-la manejable, el judici per a triar els qui en seran
eficaços portadors i l'astúcia per a propagar-la.

sumari

EDITORIAL	3	DES DE L'ARXIU	18
ACTUALITAT		CINEMA, TEATRE, ART, CULTURA	19
Turisme	4-5	COL·LABORACIONS	
La Cruz Roja informa	5	La ciutat i l'urbanisme	19-20-21
El ple del mes d'agost	6-7	El derecho al Romanticismo	22
A Martinet reunió d'estiu dels GAP	8	LLETRES	
Festa de l'estany 80	9	La Hiena (manchada)	22
Quelle Cerdagne pour demain?	10	FOTO DENUNCIA	23
Picabaralles a "La Granota"	11-12	ESPORTS	
Que es realmente la Colonia Simón	13-14	III Open de natación 1980	24
XERRANT AMB el C.D.P.	15-16	Hoquei sobre gel	24
RECELL	17	CARTES A RUFACA	25
SALVEM EL CATALA	17	RUFACADES	25-26

TURISME

El passat 14 d'agost es celebrà a Ripoll la inauguració de la "XI Exposició de Cartells de Turisme, Transport, Menús d'Hosteleria, i Banca", amb l'assistència del Director General de Turisme de la Generalitat, Sr. Ramon Bagó i representacions dels Ajuntaments del Ripollès i de la Cerdanya, els quals sostingueren un intercanvi d'impressions sobre la situació del Turisme a les dites comarques. Es digué que la problemàtica turística a les comarques muntanyenques està marcada per la manca de coneixement de tot el referent a l'esquí i per la falta de promoció.

Un altre factor important són les dolentes comunicacions tant amb el nucli de Barcelona com amb França. (nucli de Montpelier). També es comentà la problemàtica dels anomenats "Ajuntaments Turístics" (problema de tots els indrets turístics tant a la platja com a la muntanya) o sigui, aquells municipis que multipliquen en èpoques de vacances o en caps de setmana la seva població, amb els consegüents problemes de manca de serveis que això provoca. S'apuntà la conveniència de muntar a la comarca una Escola Professional d'Hosteleria. Quant a la "Comunitat Turística del Pirineu", entitat que ha passat per diferents alternatives al llarg del temps, es digué que s'està a l'espera de la "Comunitat Turística de la Costa Brava" (entitat de les mateixes característiques, encara que amb diferències quant al lloc d'actuació) presenti els seus estatuts, que ja estan molt avançats, per tal d'adequar-los i començar a funcionar en la promoció del Turisme; de totes maneres cal remarcar que aquesta entitat contarà amb la participació del sector privat i també del sector públic, principalment dels Ajuntaments afectats.

El Director General de Turisme en les seves intervencions no donà cap alternativa concreta i va incidir varies vegades en que el criteri de la Gene-

ralitat és que el mateix sector (Hotellers, Comerciants, etc) ha d'erigir-se en protagonista i per tant el que ha d'impulsar i promocionar el Turisme amb el suport de l'Administració. També anuncià la intenció de confeccionar un Mapa Turístic de Catalunya i d'una Oficina d'Informació als punts d'entrada al Principat (als límits de Lleida, a la Frontera amb França i d'altres). El Vicepresident de la Diputació de Girona oferí la col.laboració de la Corporació en la restauració de monuments dins la campanya que es duu a terme a les comarques i el Director General apuntà la idea de fer una altra reunió en el futur amb un temari més concret i oferí la col.laboració del seu departament a tots els municipis de les comarques.

Aquesta és la informació que hem obtingut per mitjà de la Revista "El Ripollès". Sabem també que va assistir-hi l'Alcalde de Puigcerdà. Tota vegada que RUFACA ha pulsat l'opinió i els interessos turístics de la Cerdanya mitjançant una taula rodona en la que foren protagonistes representants de diversos gremis i algunes persones relacionades amb el sector i sense perjudici del que els propis gremis tinguin que dir, volem avançar alguns comentaris:

Primerament ens sembla que, d'acord amb el criteri de la Generali-

tat, tractar problemes sectorials sense comptar amb els propis interessos i sense conèixer els seus plantejaments (motivacions, interessos, etc.) i objectius a curt, mig i llarg termini, és una pura formalitat sense cap mena de profit. Aquesta mena d'actuacions tenen d'anar de baix a d'alt i no viceversa. L'Administració té que recolçar i afavorir els programes d'actuació del sector i executar els projectes que sobrepassen l'iniciativa privada, però sense desbordar-la. Comprenem perfectament que l'interès de la reunió fou encetar i promoure un diàleg, però cal no oblidar els veritables subjectes actius del Turisme.

Cal tenir cura que els problemes del turisme de muntanya tenen entitat pròpia i no poden ésser per més temps subordinats als interessos de la Costa Brava, entitat turística amb la que cal parlar de igual a igual i no com el parent pobre que cal arrossegar (per a ells) o com a convidats de pedra que van a recollir una almoïna (per a nosaltres).

Cal defugir tota política turística de d'alt a baix que ni és representativa del sector ni l'afavoreix en tota la seva extensió, beneficiant regularment a unes minories en perjudici de la major part, com ha pogut experimentar-se amb el famós Patronat o Comunitat Turística del Pirineu Gironí.

No creguem que el Ripollès tingui que portar la veu cantant en aquesta temàtica sectorial, ja que la Cerdanya té molta més entitat turística que la comarca germana. Hem d'adoptar una actitud molt més progressista, més dinàmica i més diligent en aquest camp, per tal de no ser arrossegats ni per la Costa Brava ni pel Patronat Turístic del Pirineu Gironí ni per l'actitud més overta i dinàmica de la gent del Ripollès, doncs la Cerdanya ha d'ésser capdevantera en aquest terreny. Malauradament en la Siderometalúrgia, en el Tèxtil i en altres camps no podem pensar en cap mena de protagonisme respecte a Ripoll, però tampoc hem de cedir en les poques coses en que som els veritables subjectes actius. La prope- ▶

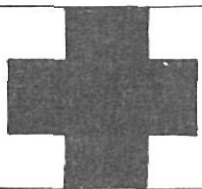
reunió amb el Director General de Turisme tindria que celebrar-se a Puigcerdà i el protagonisme de la mateixa correspon a la Cerdanya si

sabem fer les coses com cal i no ens deixem prendre l'iniciativa hegemònica que ens correspon.

Esperem que la convocatòria que s'encomenà al C.I.T. serveixi per iniciar una dinàmica que, aquesta reu-

nió de Ripoll, amb la presència del Director General de Turisme, acaba de remarcar la importància i la necessitat de que sigui empresa sense cap mena de demora.

X.B.

CRUZ ROJA ESPAÑOLA informa:

Durante el mes de Agosto se han llevado a efecto las tradicionales actividades que la Asamblea de la Cerdanya viene desarrollando en la Comarca y cuyos resultados han sido francamente satisfactorios.

En primer lugar se trasladó a esta Villa de Puigcerdà el Equipo Móvil de Donantes Altruistas de Sangre de la Institución, instalándose en la Plaza Santa María. Por la tarde anterior al día de la extracción de sangre, se efectuó una conferencia - coloquio en la Sala Parroquial a cargo del Dr. Enric CONTRERAS, durante la cual se proyectaron películas concernientes a la importancia que representa la transfusión sanguínea, así como se puso de relieve la necesidad de inculcar a la sociedad la predisposición de toda aquella persona que pueda donar su sangre, precisamente en estos tiempos que tanta escasez se hace notar en todos los Hospitales.

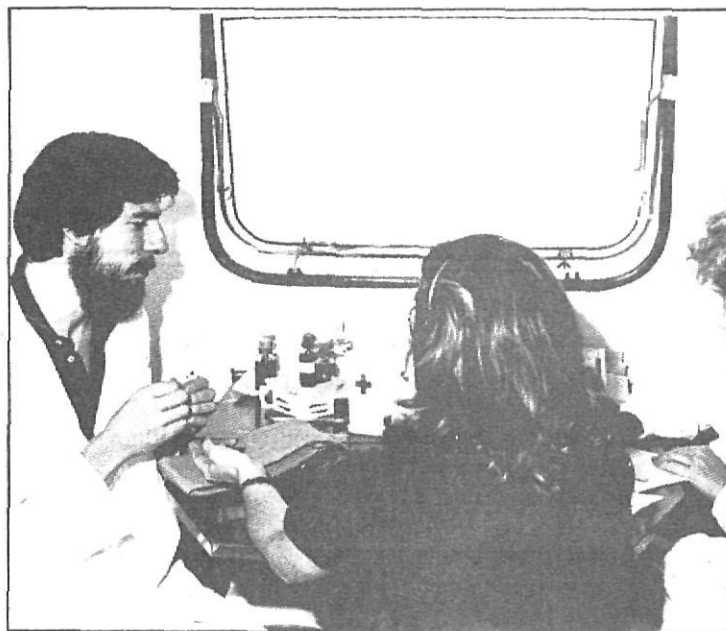
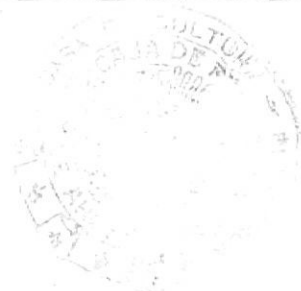
Durante la mañana de la extracción, se obtuvieron 55 donaciones, o sea, 55 bolsas de 400 cc. cada una, que, con las de los años anteriores ya se dispone en la Asamblea de la Cerdanya de 238 donantes altruistas, los que se hallan clasificados por sus grupos sanguíneos correspondientes en el fichero que obra en poder del Servicio Permanente (Tel. 88 05 47) atendido por los Soldados Socorristas del Destacamento Militar de la Asamblea y que, tan pronto como es requerida la localización de un grupo determinado de sangre, la dirección del Hospital de la Villa sabe que, solicitando a CRUZ ROJA los donantes necesarios para atender cualquier urgencia, sin pérdida de tiempo se pone en funcionamiento el sistema permanente establecido, tal como ya se ha venido demostrando en repetidas ocasiones para atender las urgencias producidas en el Hospital.

También se ha llevado a efecto la tradicional FIESTA de la BANDERITA, de cuya recaudación se ha logrado el siguiente resultado:

En pesetas 405.126,00
En francos 765,30

Sirvan estas líneas para, que a través de RUFACA, agradecer a todos cuantos con su colaboración han tenido a bien ayudar a conseguir resultados tan positivos y que a decir verdad, servirá para ir mejorando en lo posible todos y cada uno de los servicios que esta Asamblea tiene establecidos y que viene desarrollando día a día.

Puigcerdà, 30 agosto 1980

ASSESORIA FISCAL

JORDI CARBO i BRILLAS
Economista - Assesor Fiscal

- ASSESSORAMENT I LIQUIDACIÓ D'IMPOSTOS
- COMPTABILITAT FISCAL
- ASSESSORAMENT LABORAL,
- ASSEGURANCES SOCIALS
- AGENCIA D'ASSEGURANCES
- ADMINISTRACIÓ DE FINQUES
- GESTIONS ADMINISTRATIVES DE TOTA MENA

PUIGPEDROS, 3 Tel. 88 11 65 PUIGCERDÀ

EL PLE DEL MES D'AGOST

Després del parentesi del mes de juliol el propassat dia 22 d'agost va tenir lloc el ple corresponent a dit mes.

En primer lloc el Sr. Alcalde va informar que el Sr. Perez de Rozas havia demanat l'excedència per tres mesos per motius particulars, excedència que li havia estat concedida. Seguidament es va passar a la lectura de l'acta del ple anterior (ple del mes de juny).

ORDRE DEL DIA

Primer punt: El primer punt de l'ordre del dia va tractar de l'aprovació del manifest resultant de la reunió d'alcaldes que va tenir lloc a Puigcerdà el dia 29 de juny (vèure RUFACA número 30). El Sr. Alcalde va llegir el manifest i aquest va ser aprovat per unanimitat.

Dins aquest mateix apartat el Sr. Batlle va informar que s'havia demanat audiència al President de la Generalitat per tal de fer-li arribar tot el que s'havia parlat a la mencionada reunió de batlles. Tot seguit es va llegir una carta del President en la que mostrava el seu desitg de fer l'entrevista però que aquesta es tindria que ajorna fins al mes de setembre.

Segon punt: El dia 21 de juliol segons va informar el Sr. Batlle va tenir lloc a Barcelona una reunió de batlles de caps de comarca amb el conseller de Governació de la Generalitat, per tal de tractar de la construcció de la federació de municipis catalans. El Sr. Batlle donà lectura a l'acta de la reunió. Acta que per la seva longitud no podem reproduir totalment. Tan sols remarcarem que la conclusió final a que es va arribar a dita reunió va ser la constitució d'una gestora que comencés els treballs per elaborar els estatuts de la Federació.

El Sr. Batlle va exposar al ple si s'estava d'acord en formar part d'aquesta federació punt que va ésser admès per la totalitat dels regidors.

Tercer punt: Aquest punt tractà de l'aprovació per part del ple de la petició que es tindria que fer a la Diputació i a la Delegació de cultura per tal d'arreglar el Pont de Sant Martí i el Pont del Soler, que es troben en molt mal estat. La petició va ser aprovada per unanimitat.

Quart punt: El Sr. Batlle informa de que es té que anomenar un representant de l'ajuntament que faci la tasca d'enllaç entre

l'ajuntament i l'equip redactor del pla comarcal d'urbanisme. Després d'unes quantes observacions del caràcter que té que tenir aquest representant queda clar que la seva missió es simplement d'enllaç i que les decisions passaràn pel ple. El Sr. Batlle proposa que el representant sigui anomenat per la comissió d'urbanisme i el Sr. Francesc Turiera proposa com a representant al ponent de la comissió Sr. Josep Peitx, proposta que es acceptada per la totalitat dels regidors.

Cinquè punt: Resolució del expedient de ruina de la casa situada al número sis del carrer major. Aquest punt ja havia sortit en un altre ple però davant la contradicció dels informes tècnics es va decidir demanar-ne un altre per sortir de dubtes. La situació era la següent: dels quatre informes tècnics demanats dos d'ells qualificaven la casa com a ruïnosa i els altres dos consideraven que no era necessària la seva demolició sinó que les deficiències es podien reparar fàcilment. El Sr. Batlle va exposar que era impossible ajornar més el problema i que l'ajuntament devia definir-se en un sentit o en un altre. El Sr. Francesc Turiera va proposar que es fessin votacions secretes i el resultat de les mateixes va ser el següent: un vot a favor de considerar la casa en ruïnes, vuit vots en contra i dos vots en blanc.

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

CERDANYA - PUIGCERDA

Sisé punt: Anomenament del Pendonista per la procesó de la Vergé de la Sacristia. Va quedar anomenat el batlle de Meranges.

INFORME DE LES COMISSIONS

El Sr. Batlle informa que referent al pla d'obres i serveis de Catalunya ha sigut concedida una subvenció d'aproximadament nou milions de pessetes per arreglar i posar en condicions la instal.lació d'aigua. El Sr. Bosom llegeix un ampli informe de la comissió de governació en el que es posa de manifest la disbauxa de circulació i ordre públic que ha hagut aquest estiu. La comissió proposa que s'obri un concurs per cobrir places de guardia municipal i demana que les multes que es posan es cobrin. En resum podríem dir que la comissió demanava una mica més d'autoritat per tal de mantenir l'ordre en el poble.

El Sr. Josep Peix informa de la comissió de Serveis. L'Ajuntament va rebre la visita de la comissió de veïns de la Colònia Simon que demanaven l'aigua potable. Apart d'això els veïns van exposar a l'ajuntament tota la seva problemàtica i el seu desitg d'anar-se integrant en el poble i de disposar dels mínims serveis. Els regidors varen aprovar un pressupost de quatre-centes mil pessetes per tal de fer la instal.lació d'aigua potable a la Colònia Simon.

El Sr. Carles Canes parlà en nom de la comissió de cultura, sobre l'escola municipal d'Arts i Oficis. El Sr. Joan Descarga al marxa de l'escola va deixar com a substituïts seus a dos xicots, substitució que devia ser aprovada per l'ajuntament. El Sr. Carles Canes continuà informant sobre l'ampli dossier que l'escola havia enviat a l'ajuntament, en el que es recollien totes les activitats dudes a terme per l'escola durant aquests dos anys de la seva existència. Per un altra banda hi han tota una sèrie de factures de coses adquirides pel Sr. Joan Descarga el qual va demanar el reintegrament d'aquests diners que pugen un total de cinquanta quatre mil pessetes.

Els dos nois que poden ara l'escola van tenir també una entrevista amb la comissió de cultura i van exposar els seus projectes que serien tirar endavant l'escola i sobretot fer una promoció escolar de cara a l'hivern. Per un altra banda demanaven catorce mensualitats de vint mil pesetes i l'import de les matrícules fins arribar a seixanta mil pessetes. Davant aquesta informació el Sr. Batlle va exposar que l'escola devia continuar però que l'ajuntament devia saber amb certesa els gastos que representaria i va demanar que la comissió de cultura tractés a fons la qüestió amb els afectats i en un pròxim ple es decidiria definitivament com devia-continuar l'escola. El Sr. Josep Peix

va proposar que a partir d'ara l'ajuntament portés un control efectiu de l'escola.

El Sr. Fullana, va explicar que el desitg de tornar a tenir una emissora comarcal, es de moment impossible de dur a terme doncs existeix un decret que prohibeix la instal.lació d'emissores d'aquest tipus. Malgrat això sembla ser que hi ha bastant confusió amb aquesta llei i va proposar que de totes maneres es fés una sol.licitud per montar l'emissora i a veure que passava. La proposta va ser acceptada.

MOCIONS SOCIALISTES

El grup socialista va presentar en el torn de precís i preguntes dues mocions.

La primera feia referència a la denegació per part del ministeri de Sanitat i Seguretat Social de la subvenció que s'havia sol.licitat per tal de construir un anexe a l'hospital en el que estarien les persones de la tercera edat, i per un altra banda aquest anexe faria també la funció de dispensari general.

El grup socialista exposava que degut a la necessitat que és tenia d'aquest anexe es fessin gestions amb la delegació del Ministe-

ri de Treball i amb la conselleria de Treball de la Generalitat per tal de poder aconseguir d'alguna manera la construcció d'aquest anexe.

La segona moció tractava del problema que representarà aquest curs escolar la impossibilitat d'escolaritzar a uns 40 nens de preescolar degut a la manca de professorat, doncs el ministeri no ha ampliat les places de professors de preescolar. En quan a Formació Professional ha estat impossible ampliar les especialitats que es feien el propasat curs pel mateix problema: el ministeri no ha creat noves places de professorat.

Els regidors socialistes proposaven a la seva moció que es fessin gestions per tal de que el Ministeri d'Educació i la Conselleria d'Educació de la Generalitat anomenin els professors necessaris per tal d'ampliar la formació professional i per tal de no deixar nens de Preescolar sense escolaritzar.

El ple va finalitzar amb l'acord per part de tots els regidors de que es portessin a terme totes les gestions proposades pel grup socialista.

ARAN·RIBAGORÇA·PALLARS SOBIRA·PALLARS JUSSA·ALTURGELL·CERDANYA

A MARTINET, REUNIÓ D'ESTIU DELS G.A.P.

— GRUPS DE L'ALT PIRINEU —

El passat 9 d'agost tingué lloc a Martinet una trobada dels Grups d'Estudis de l'Alt Pirineu, per tal de donar informació dels treballs realitzats: Llibre Blanc/Volum I de la Cerdanya (conjuntament amb l'Institut d'Estudis Ceretans i amb el suport econòmic de la Caixa de Catalunya); la legislació de muntanya —fent referència de que molt probablement a finals d'any es disposarà d'una publicació del CEOTMA (Ministeri d'Obres Públiques) que recullirà la producció legislativa dels països europeus sobre l'alta muntanya, amb estudis específics sobre diverses alternatives i anàlisi particularitzats per zones dintre l'àmbit territorial espanyol, que pot constituir un estudi bàsic per a l'adopció de resolucions polítiques i ajudar a contrarrestar la poposta de l'ICONA, que es considera inacceptable, de Llei General de Muntanya.

També s'informà dels estudis realitzats envers l'Ordenació del Territori a l'Alt Pirineu constituïts per l'informació bàsica o estructural, l'anàlisi de les àrees funcionals i les propostes concretes d'actuació elevades a la Conselleria Política Territorial i O.P. de la Generalitat com a conclusions obtingudes d'aquest treball (eixos viaris, política de neu, zones de protecció turística, etc.) i s'espera que properament podran ésser publicats i posats a l'abast dels pirinencs i de les seves institucions, el mateix que'l Llibre Blanc de la Cerdanya que es preveu podrà presentar-se al públic al voltant del mes d'octubre.

Tot seguit foren tractades altres qüestions d'actualitat, principalment les referides a la Llei Agrícola de Muntanya, a les adhesions als G.A.P. a nivell personal i institucional i a la seva organització i programa d'actuacions. Es proposà fer una presentació de la referida Llei Agrícola de Muntanya a les diferents comarques, a ser possible en els mesos de setembre i octubre per tal que les persones del sector tinguin l'informació necessària sobre el tema i puguin valorar les aventatges que pot suposar per a la seva activitat a la vegada que una orientació fiable de cap on s'encaminen les propostes de política agrària de les nostres comarques.

Dins el darrer apartat s'informà de les actuacions de la passada temporada com a complement de la reunió de Pont de Suert i es manifestà el sentiment expressat per diversos membres de donar un nou giro organitzatiu i funcional als grups, partint de la constatació dels resultats assolits i de l'implantació a les diferents comarques pirinenques. Per tant, s'intenta anar a una estructuració comarcal —sense renunciar a la regional, més operativa fins el present— donant més possibilitats de participació als Partits i particularment al seus militants dins l'estructura dels G.A.P. i així mateix a les institucions i Ajuntaments que vulguin col·laborar. A la vegada es preten aconseguir una difusió més asequible a la població en general de les finalitats i els treballs dels Grups d'Estudi de l'Alt Pirineu, intentant l'edició d'un Butlletí informatiu i do-

nant més ressó als projectes per mitjà dels Grups Comarcals per tal d'arribar més directament a la població pirinenca i de recullir així mateix la seva problemàtica i les seves aspiracions que puguin ésser objecte d'estudi i d'un tractament generalitzat.

La participació s'estructurarà a dos nivells, mitjançant l'adscripció personal als blocs territorials (Grups comarcals) i —els que tinguin especial interès— als blocs tècnics (Grups de treball sectorials), preparant per a primers del nou any una Assemblea General dels G.A.P. on es donarà lloc a la nova estructuració i a la nova línia d'actuació, a tots els nivells. Es tractà, tanmateix, de donar cos a una Secretaria que permeti una millor connexió interna entre els grups comarcals, organitzar un arxiu oficial dels estudis realitzats a disposició de tots els membres, i de que a la propera reunió de seguiment de l'organització comarcal, que tindrà lloc a Llavorsí a l'octubre vinent s'anomenarà una Comissió per a preparar l'Assemblea General.

Finalment es designà un responsable de l'organització a Cerdanya, s'establiren els tractaments a donar a diferents assumptes de tràmit, notes de premsa, etc. A la nit es celebrà un acte obert a Llès per tal d'informar de la Llei Agrícola i tot seguit es féu acampada al Refugi de Cap de Rec pels que allí restaren.

Esperem que la nova etapa d'expansió i apropament als pirinencs permeti l'estructuració a la Cerdanya d'un Grup el més ampli possible però, principalment, cohesionat i fructífer, que contribueixi a enlairar els esperits i a treballar per un futur més conseqüent amb els nostres anhels. Donat que tot poble té les lleis i els governants que es mereix, els cerdans hem de fer el necessari per merèixer un futur amb lleis justes i profitoses i amb dirigents propis, nascuts de la generositat i l'entrega al nostre poble.

Francesc Xavier Bosom

L'ISART

Tel. 880.662

Restaurant típic de muntanya
Escudella i carn a la brasa

BOLVIR

La Molina

HOSTAL COMPLETAMENTE EQUIPADO
DE 40 A 50 PLAZAS, SE ALQUILA O VENDE
SITUACION INMEJORABLE
CERCA ESTACION FERROCARRIL
INTERESADOS LLAMAR MAÑANAS DE 8 A 3
AL TELEFONO: 325 42 46

S'OFEREIX PROFESSORA
D'E.G.B. I DE CATALA DE 1a. ETAPA
PER DONAR CLASSES PARTICULARS
TOT L'ANY

SRTA. ROSA M. PUIG OLIVE
TEL. 88 07 78

PUIGCERDÀ

F. RIVEROLA
Numismàtic

JOSE ANTONIO, 50 - 1er.
TEL.: (972) 88 08 49

MONEDES I MEDALLES
PER A COL·LECCIO

PUIGCERDÀ
(Girona)

FESTA DE L'ESTANY 80 LA VELLA DE L'ESTANY "MOSQUEADA"

timos como espectados de algo ajeno como si fuera lluvia caída del cielo. Perdonenos buena Señora, pero es que esto también debe formar parte de la tradición.

La Festa de l'estany, fue una vez más, desgraciadamente, una muestra ya cotidiana de lo que pasa con las fiestas en Puigcerdá. Y es que una vez más nos tendríamos que referir a aquellos aspectos que se han convertido en tópicos para todos nosotros, como son la falta de participación, colaboración, interés, etc. y acabaríamos resumiéndolo todo con un "que hi farem" y un amén final de puntualización.

EL MOSQUEO DE LA "VELLA

Seguramente lo estará. Y no precisamente, porque no se le ofreciera una fiesta digna. Esta no es la cuestión. La festa de l'estany, es quizá una de las fiestas que siguiendo una tradición, ha plasmado en Puigcerdá una celebración que ofrece una belleza característica y una plasticidad, si ustedes quieren bastante definida. No!. El mosqueo de nuestra "Vella" debe ir por otro lado, al observar que en Puigcerdá celebramos una fiesta, si es que la celebramos, a la que asis-

CARROZAS

La cabalgata de carrozas fue un signo más este año de la necesidad de participación por parte del pueblo. Hemos de estar agradecidos a la labor de los que trabajaron para que hubiera una cabalgata, pero hemos de ser conscientes del deseo que todos tenemos de una cabalgata más amplia y mejor enriquecida de contenido.

Recogiendo ideas y sugerencias podríamos apuntar aquí que quizá se conseguiría una mayor motivación si se crearan unas premios destinados a las mejores carrozas o bien si se realizaran por agrupación de sectores o calles. Sin embargo, no se trata de encontrar posibles medios sino de sentirnos todos motivados a la participación si es que de verdad la fiesta tiene algún sentido para todos nosotros.

Hasta cuando seguiremos haciendo el "carroza".

LA CASA CONSISTORIAL

El Ayuntamiento por su parte se limitó a realizar su programación habitual siguiendo una característica tradicional y dejando constancia de su falta de imaginación. Si bien hay que tener en cuenta que pocas son las sugerencias que habrá recibido por parte de la población o entidades hemos de insistir que el Ayuntamiento debe preocuparse más por abrir canales y vías de participación. Porque a este paso llevamos el camino del rosario de la aurora.

FOCS I COMIAT

Los fuegos artificiales fueron como siempre el colofón de la fiesta antes de la verbena y parece ser que como siempre gustaron. Hubo algún que otro susto por la sorprendente traca que dejó iluminado en un instante l'Estany pero que resultó ser una bella muestra.

Hemos de esperar y desear que la próxima fiesta sea, al menos, un paso más hacia una mayor participación colectiva. Es más que seguro que de aquí al año que viene se habrá pasado el mosqueo a nuestra querida "Vella de l'Estany". . . y de verdad, que por esta hacerla feliz.

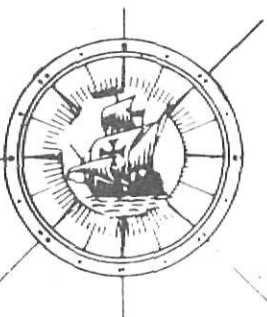
M.R.

VIAJES EXCURSIONES
BILLETAJE AVION - BARCO - TREN

Reservas hoteleras . . . y una amplia gama de viajes

INFORMESE EN:

VIAJES BAIXAS, S. A.

C/. Victoria, 2 (TOURING) - Teléfono 88 06 02 PUIGCERDA (Girona)

QUELLE CERDAGNE POUR DEMAIN?

Compte rendu du débat qui a eu lieu le 16 août 1980 à Saillagouse.

Organisé par l'Association Culturelle de Llo, ce débat s'est tenu devant une assemblée importante, 200 personnes pour le moins se pressaient dans la salle et un grand nombre d'autres ayant dû repartir faute d'y trouver place. Cet engouement populaire est significatif d'un état d'esprit nouveau et démontre s'il en était encore besoin l'intérêt croissant attaché à ces problèmes.

Les personnes invitées à prendre la parole étaient, dans l'ordre de leurs interventions: M. BECAT de l'Université de Perpignan, M. Smets, chargé de cours à l'Université de Liège, M. Bassouls, membre de la commission nationale de l'environnement M. Doutrès Président de la Fédération de Chasse des P.O., M. Wursteisen, membre du comité de liaison pour l'environnement du Roussillon - Architecte - M. Pellerin Président de l'Association des journalistes et écrivains pour la protection de la nature et de l'environnement.

Monsieur BECAT, auteur comme chacun le sait d'un remarquable ATLAS économique de Catalogne Nord, a présenté les différentes fluctuations de la population cerdane pour les secteurs tertiaires et agricoles et analysé leurs causes. Il a insisté sur le danger que représentait, pour l'avenir économique de la Cerdagne, l'entrée de l'Espagne dans le Marché Commun: annexion pure et simple du secteur hôtelier et touristique, impact énorme dans le domaine de l'immobilier grâce à un afflux de capitaux venus de la Catalogne Sud province la plus riche de l'Espagne. C'est au cours de cet exposé qu'ont eu lieu des faits regrettables qui ne font pas honneur à leur auteur: gestes obscènes, simulacres de tir au fusil contre Monsieur Becat; menace de violences envers des auditeurs ne demandant qu'une chose: le silence. Il est bon de préciser que les propos de Mn. Becat n'avaient aucun caractère diffamatoire et qu'aucune personne ni commune n'était spécialement nommées. Pour cette raison il est surprenant de noter combien épidermiques ont été quelques autres réactions. D'ailleurs l'orateur donnait régulièrement les sources de ses informations.

Monsieur Smets fût l'auteur d'un exposé dont la clarté, l'humour et la concision tin-

rent l'assistance en haleine. Son thème était principalement la législation française de la montagne. Il énumérait ainsi nombre de possibilités permettant aux communes de protéger certaines zones remarquables en dehors des cadres les plus connus que sont les Parcs Nationaux, régionaux ou les Réserves naturelles.

Ces formules qu'il est bon de connaître sont:

- Les zones pittoresques: créées après enquête publique elles permettent une protection sans qu'il soit nécessaire d'adopter un plan d'occupation des sols.

- Les zones à protéger en raison de la qualité de leur paysage - à l'intérieur desquelles des transferts de droits de construire peuvent s'opérer pour mieux protéger le paysage et regrouper les constructions sans léser les propriétaires terriens.

- Les zones d'environnement protégé dans lesquelles l'occupation et l'utilisation des sols est soumise à des prescriptions architecturales et des règles particulières sans qu'il soit nécessaire d'établir un Plan d'Occupation des Sols. Elles sont créées en vue de protéger l'espace rural, les activités agricoles et les paysages. La décision est prise par le Préfet après avis des Conseils municipaux intéressés.

Monsieur Bassouls a ensuite pris la parole. Plutôt que de revenir sur des considérations légales déjà exposées, et sur les motifs pour lesquels il serait heureux pour la Cerdagne entière que soient créées des Réserves Naturelles, il a préféré évoquer les joies saines que procurent à ceux qui savent regarder et écouter attentivement, une nature vierge ou pour le moins intelligemment gérée.

En temps que Président la Fédération Départementale de Chasse, Monsieur Doutrès a démontré ensuite, chiffres à l'appui que les notions de chasse et de protection n'étaient pas du tout antagonistes ou incompatibles. Les droits légitimes des chasseurs étant respectés, pourquoi ne pas envisager des zones dans lesquelles la nature serait protégée? Cette formule qui, loin de nuire ou de porter atteinte à qui que ce soit permettrait plutôt une reconstitution progressive d'un réservoir d'où essaierait plus tard des espèces ayant retrouvé des conditions favorables de reproduction?

Se basant sur la réussite obtenue dans d'autres réserves naturelles, Maître Delmas put ainsi donner des précisions utiles et bien documentées.

Monsieur Wursteisen par un choix judicieux de diapositives a démontré que, pour ce qui est de l'urbanisme de la Cerdagne Espagnole n'avait rien à envier à la Cerdagne Française qui est en train de battre des records d'anarchie architecturale. Un chiffre à retenir: 5 par 100 seulement des permis de construire français transitent par des architectes contre 100 par 100 pour les permis espagnols.

Autre intervention remarquée: celle de Monsieur Pellerin. Avec passion et éloquence celui-ci nous fit part d'expériences réalisées et réussies dans les Alpes particulièrement celle d'un village de Savoie qui a su s'organiser et prendre en main ses destinées créer sa propre station de ski, la gérer et... en profiter. A la question tendancieuse d'un auditeur demandant combien de personnes assises à l'estrade étaient cerdanes, Monsieur Pellerin se fit un plaisir partagé par l'assistance de demander combien de promoteurs, qui massacrent allégrement la Cerdagne, le sont aussi!!

Nous ne pouvons encore une fois que regretter que ce débat qui n'avait d'autre vocation que d'être une réflexion commune et publique ne soit pas déroulé avec le calme ou pour le moins la courtoisie la plus élémentaire. Il n'était pas dans notre intention de provoquer qui que ce soit et cela s'est bien vu. Personne n'a été diffamé directement ou par allusion l'enregistrement magnétique intégral de ce débat en fait foi et nous nous proposons de le faire entendre à qui pourrait en douter. Par contre à l'audition de cette bande on pourra se rendre compte de la haute tenue verbale de certains auditeurs.

Quoiqu'il en soit ce n'est pas par l'injure ou la menace que l'on pourra préserver ce qui est encore préservable en Cerdagne, le problème devient d'une acuité dramatique encore une fois nous tirons la sonnette d'alarme: il y a danger imminent de dégradation irrémédiable insouciance d'un côté, boulimie des promoteurs de l'autre.

Si nous laissons tout se dégrader pourrions-nous dire demain sans remords de conscience: et dire que c'était si beau HIER".

PICABARALLES A "LA GRANOTA"

L'AJUNTAMENT AUTORITZA POSAR "BANDES SONORES" A LA GRANOTA.

AJA I VILALLOVENT ES QUEIXEN. GRAN POLEMICA. L'AJUNTAMENT LES TREU.

... i a La Granota que ha passat?

Pues mira, que primero dicen que si que las pongan i después que no que las quiten.

... i això com s'enten?

Verás, resulta que hace más de dos años, la gente que vive en el barrio de La Granota pidió al anterior ayuntamiento una señalización correcta del tramo Granota-Mas Florenza de la carretera Puigcerdá-Vilallobent, para evitar así posibles accidentes. Después de reiteradas peticiones al actual ayuntamiento por fin es aprobada por la permanente la instancia presentada por los vecinos del mencionado barrio. Se pedía, pues, autorización para colocar unas franjas adheridas al pavimento, lo que obliga al conductor a reducir sensiblemente la

velocidad. La comisión de urbanismo se hace cargo del asunto y se informa en la Diputación de Girona del precio de las franjas. Demasiado caras: el ayuntamiento no se puede permitir en estos momentos un gasto de tal cuantía. Se decide pues previa oferta de los vecinos de La Granota- que los gastos de material y trabajo correrán a cargo de los peticionarios. Lo que si hace la comisión encargada es pedir un informe técnico al arquitecto municipal quien, previo estudio, pasará el informe con los datos requeridos, siendo las medidas de tales franjas: 3 cm. de alto por 40 cm. de base. Así pues, el 13 de agosto por la tarde la comisión y el arquitecto municipal se personaron en el mencionado barrio para marcar en el pavimento la distribución de los resaltes.

... Apa, i ara ja hi som!

La gent del barri aprofita dijous a la tarda, la festa del dia 15 i el cap de setmana per poguer-ho fer. Per a fer allò que uns en diuen "zurcos", els altres "franjas", "resaltes", "bonyes" i tot el que volgueu.

Doncs bé, es veu que són "bandes sonores" Si senyors! Ens ho ha confirmat l'alcalde de Grús que també en tenen d'aquestes coses a la carretera. En aquell poble, però, se'n va cuidar de fer-ho la diputació i són ells qui han donat a conèixer la definició oficial.

Doncs bé, el veïnat es va posar a treballar desseguida i tot i que tenien les mides segons l'informe de l'ajuntament, les "bandes sonores" van quedar massa altes.

AJA I VILALLOVENT ES QUEIXEN

De dijous cap al tard que es va començar a fer, fins el dissabte tot eren queixes i discussions.

Que si ... "això no teniu que treure perquè és massa alt".

Que si ... "el ayuntamiento nos ha autorizado".

... i la cosa anava enfilant de to.

"Home, està clar, així per les bones sense ni comptar-hi el trobes damunt d'aquestes bandes fent saltirons. ..." (cal afegir-hi que si per una part l'ajuntament amb bona voluntat ho va autoritzar, per altra no va atinar a que era necessari senyalitzar-ho abans).

Així, els d'Aja i Vilallobent es troben per a parlar-ne. Es volen queixar a l'ajuntament. Cada poble fa un escrit demanant que es senyalitzi la carretera limitant la ve-

M

ALMACEN

DE PERFUMERIA

Marianni, S.A.

LES OFRECE SUS SERVICIOS

Avda. Gral. Tella, 11 - 13

PUIGCERDA (Gerona)

locitat, prohibició d'aparcament en aquell troç i vigilància per la Guàrdia Civil, i "que los 'zurcos' (en diuen ells) sean rebajados a las medidas reglamentarias de 3 cm. de alto por 30 cm. de base" i recollint firmes de recolzament, 150 a Vilallobent i 50 a Aja.

RUFACA ha volgut saber quines eren les mides "legals" i... sorpresa...! no hi ha cap reglamentació al respecte. Només unes normes indicatives tal com ens informa l'ajuntament de Grús: 50 cm. de base per 3 cm. d'alçada.

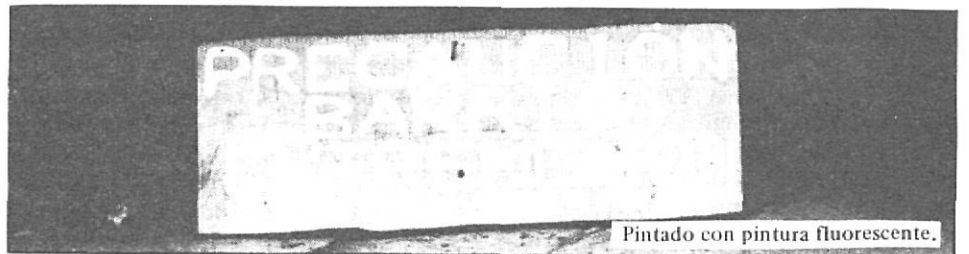
Els signats s'apoiem en una sèrie de fets: els taxis no hi aniran (de 17, sembla ser que en firmen 10 o 12), els de la llet i les escombraries tampoc, a la vegada també es basan en dos accidents, un de moto i un altre de bicicleta —aquest últim ha pogut ésser comprovat per RUFACA, Manuel Bella Orive amb "fractura de trocànter sin desplazamiento" (apòfisis del fémur) hospitalitzat del 21 tarda fins el 25.

GRAN POLEMICA

El cert és que a partir d'aquest punt comencen veritablement els enfrontaments entre els dos grups. Per una part els d'Aja i Vilallobent observen que el dijous, dia 14, al dissabte 16, les bandes semblen més altes entre 9 i 12 cm., fins arribar el diumenge que els de La Granota ho rebaixen a uns 5 cms.. El dia 26 l'ajuntament hi va fer passar "l'apissonadora". El cas és que en aquests dies es desencadenà una guerra on els elements de lluita eren les polèmiques verbals, les expressions mímiques i gràfiques (vegeu foto) i que conduïren només a posar tot-hom més nerviosos. D'aquesta forma si d'una part s'arriba a l'afirmació de que allò "es treurà per pebrots", per l'altra s'arriba a amenaçar un veí d'Aja, de que "se le abría en canal" en cas de que es fes treure i pasés algún accident gros.

L'AJUNTAMENT LES TREU

RUFACA llavors s'assabenta de que les bandes s'han tret. Ens posem en contacte

Pintado con pintura fluorescente.

amb els veïns de La Granota perquè ens en facin conc cèntims. Es veu que se'ls va cridar a l'Ajuntament per informar-los de que en una reunió amb els d'Aja i Vilallobent s'havia decidit que es treurien. Els senyors del Consistori ho van decidir segons les següents votacions: Sr. Alcalde, Sr. Sapé i Sr. Vidal, que sí, que es treguessin: Sr. Salinas i Sr. Peitx, que no; que no es treguessin: Sr. Peñarroja ambiguo.

Això desmoralitzà la gent de la Granota, doncs veia que se'ls desautoritzava en un no res, una cosa que feia pocs dies els era autoritzada, i que els havia costat força temps aconseguir-ho i per tant això els oferia "una imatge d'ajuntament venut", segons ens diuen.

PARLEM AMB L'ALCALDE

RUFACA es posa en contacte amb el Sr. Batlle, per tant de que ens expliqui quines ha estat les raons de pes que han motivat la decisió de treure les bandes. D'aquesta conversa n'extreiem que la força de les pressions rebudes ha estat el motiu principal per a prendre la darrera decisió. Si bé el Sr. Alcalde ens aclareix que s'ha hagut de treure, això no tanca la possibilitat de tornar-ho a fer, doncs, segons paraules seves, "és de savis rectificar".

CONCLUSIO

Les pressions han guanyat i ens demanem el perquè. Si en els escrits presentats per Aja i Vilallobent a l'ajuntament es demana textualment que "los zurcos sean rebajados a las medidas reglamentarias de 3 cms. alto por 30 cms. de base", cosa que parlant amb ells —i també amb els taxistes, transport de la llet i escombraries—

ens ho confirmen dient que si bé d'entrada s'enfadaren per l'alçada que tenien, no veien cap inconvenient en que les bandes hi fossin amb les mides reglamentàries. Per altra part, ells també comprenen que al ser un barri on hi viu gent (30 persones, d'elles 7 són mainada, i a més els qui viuen al mas Florensa) el perill és evident.

Tot i que ara ja està senyalitzat, limitació a 40 Km./h. prohibició d'aparcament a les voreres de la carretera, els cotxes segueixen passant massa depressa. A tota bufa vaja!

Aprofitant les paraules de l'alcalde, que hi cap la possibilitat de tornar-ho a fer, podríem trobar un exemple paral·lel a Grús. En aquest poble fa uns quatre o cinc anys també se'n havien fet unes bandes, de gravilla i quitrà, i que també provocaren reaccions al considerar-les altes. Es van treure després d'haver-hi estat uns sis o set mesos. Enguany, l'ajuntament ha vist que era necessari i, subvencionat per la diputació, s'ha tornat a posar, en el mes de juny-juliol.

Doncs sí senyors, això és el que en queda: la imatge de poca serietat que ha donat l'ajuntament en aquest cas. També queda, però, un troç de carretera que caldria senyalitzar millor. I falta la senyal de perill-nens. (L'ajuntament no en tenia, val!, a veure si arriba aviat). En tot el troç de recta abans d'arribar al pont de la Granota no hi ha cap senyal i pel cantó de mas Florensa, bis.

... I... aquells que passen sovint per allà que els sembla allò de trobar-se de cop davant una senyal de limitació a 40 km/h.?

M i R

BAR RESTAURANTE
REAL AEROCUB DE LA CERDANYA

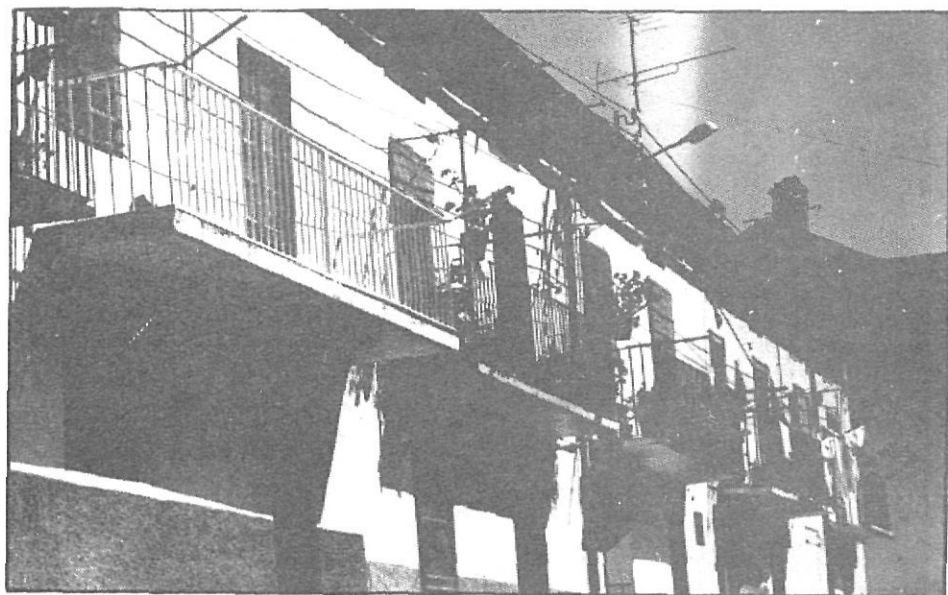
DAS (GIRONA) - Tel. 89 00 88

BODAS - BANQUETES - BAUTIZOS - SERVICIO A LA CARTA

EN EPOCA DE ESQUI.

SELF SERVICE - "CREMATS" - VINOS CALIENTES - "FONDUES" DE QUESO O BOURGIGNON (RESERVE SU MESA)

¿QUE ES
REALMENTE
LA COLONIA
SIMON?

A raíz de una información aparecida en el pleno del mes de agosto, en la que se exponía la petición realizada por los vecinos de la colonia Simón, RUFACA pensó que sería muy interesante realizar un reportaje sobre este barrio. Nos pusimos en contacto con la asociación de vecinos del barrio y ellos nos explicaron los graves problemas que padecen.

Antes de entrar propiamente en el tema central de este reportaje nos ha parecido conveniente hacer un poco de historia sobre la trayectoria de la Colonia Simón.

¿COLONIA SALVADOR?
¿COLONIA SIMON? O
¿SAMPERI?

Poder dar una explicación clara y precisa no ha resultado nada fácil. El archivo municipal no dispone de datos por haber sido destruidos muchos documentos durante la guerra civil. Así pues, hemos tenido que ir localizando a las personas que por su relación más o menos directa con la fábrica, podían darnos información.

Al morir Juan Salvador, que además de ser "traginer" (tratante de vinos) tenía fábrica de tejidos en el "Molí de la Font" (hoy por el barrio de Sant Martí), deja a su hijo Miquel Salvador Llorens la fábrica, siendo Miguel quien ampliará las instalacio-

nes en lo que será ya para siempre la fábrica de hilados y tejidos Samperi. Es Colonia Salvador hasta el momento en que Miguel deja la fábrica a su sobrino, José Simón Salvador. Este, al morir —soltero— el 7/9/39, hace heredero a su pariente, Manuel Simón Carrasco, cuya coincidencia de apellido hará pensar a la gente que es su hijo. Así pues pasa a ser Colonia Simón. En cuanto al nombre Samperi ha sido imposible descifrarlo. Si bien todos los informantes coinciden en que es un mote (costumbre muy usual por aquel entonces), nadie puede asegurar su procedencia.

Desde el momento en que Manuel Simón toma la dirección de la fábrica hay una sucesión de acontecimientos que la transforma en la hoy existente colonia Simón.

Durante la guerra se sigue trabajando: la fábrica tendrá su propio comité de control, con la presencia de UGT y otros pocos de CNT. La fábrica sigue con hilados y tejidos de estambre y lana. Por los años 1941/42 tiene una plantilla de 130 obreros. A la muerte de Manuel Simón (10/4/53) sigue poco después la quiebra (18/5/53), habiendo en estos momentos unos 60 obreros. Es el Banco Hipotecario quien saca mejor tajada de la situación, aunque también varias personas de Puigcerdá y Cerdanya tengan acceso a la compra de terrenos. La fábrica habrá tenido casi un siglo de existencia

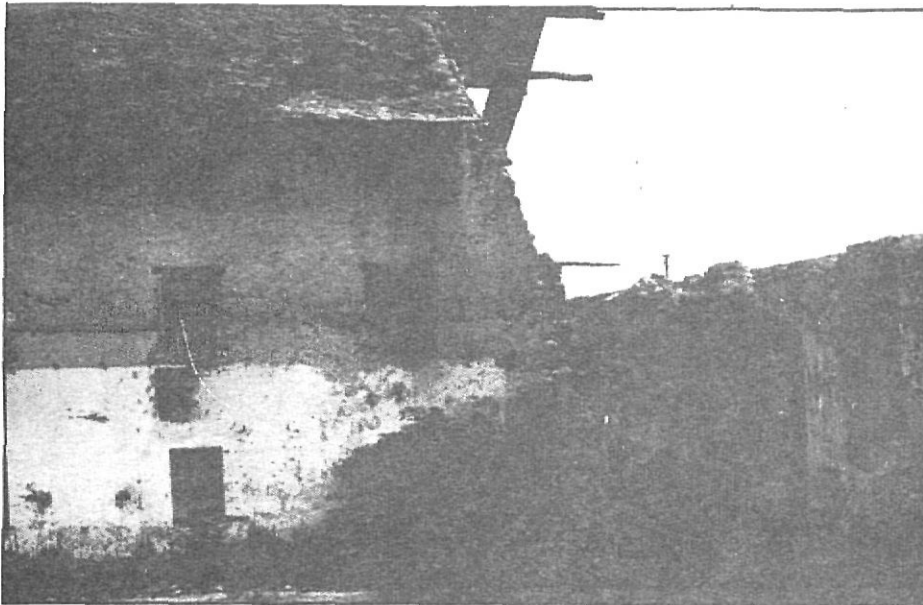
—99 años—. En el momento del cierre quedan ocho viviendas habitadas. A partir de aquí es cuando habrá cambios. Aprovechando en gran parte las naves de la fábrica, aún existentes, se construyen viviendas.

Aquí es donde empieza el ir y venir y donde tenemos el punto de partida para situar hoy a los vecinos de la Colonia Simón.

Actualmente en la Colonia Simón habitan unas 150 personas. Como ya hemos dicho anteriormente a raíz de un acuerdo del pleno, RUFACA fue a dicha Colonia para informarse de la situación en que se halla el barrio. Estuvimos hablando con la comisión que representa a la Asociación de Vecinos. Esta Asociación se creó aproximadamente en el mes de marzo y pretende ante todo llevar al Ayuntamiento los graves problemas que padece el Barrio.

Los vecinos quieren que las barracas desaparezcan.

Las ruinas: un constante peligro.

EL PROBLEMA DEL AGUA

Según nos informó la Asociación, en el Barrio hay una falta total de agua potable. Hasta ahora se habían abastecido de pozos pero actualmente se han secado y nos comentaron que a veces tienen que coger el agua del río y hervirla para poder utilizarla. Por otra parte, el agua de los pozos que se consumía no presentaba la salubridad adecuada y se nos informó que incluso había habido algún caso de tifus.

Los vecinos también remarcaron la incoherencia que supuso realizar obras para llevar el agua a la cárcel (hace unos dos años) y dejar a una distancia de unos treinta metros a unos ciento cincuenta vecinos sin agua. Con el agravante de que el tubo utilizado para llevar el agua potable hasta la cárcel lo pusieron demasiado pequeño y ahora se tendrá que hacer toda la instalación nueva.

EL PROBLEMA DE LA LUZ

Enlazando con lo anterior, al construir la cárcel se realizó la instalación de alumbrado público. Pero parece ser que no ha servicio de nada puesto que las farolas no funcionan ni han funcionado nunca. La justificación que se les ha dado a los vecinos es que hay un transformador averiado.

EL PROBLEMA DEL TRANSPORTE ESCOLAR

Los niños de la Colonia Simón tienen que subir andando al colegio porque el transporte escolar nunca ha pasado a recogerlos. Este es otro de los problemas que la Asociación tiene deseos de solucionar puesto que la distancia que deben recorrer diariamente los niños es aproximadamente de tres kilómetros.

EL PROBLEMA DE LAS BASURAS

El camión de las basuras tampoco pasa por la Colonia Simón. Como se ve en las fotos, las basuras son arrojadas al río ya que no hay otro sistema de eliminarlas. Los vecinos nos expusieron que era muy urgente solucionar este problema debido a la falta de higiene que supone.

EL PROBLEMA DE LAS RUINAS Y BARRACAS

Las ruinas existentes en el barrio suponen un constante peligro y por ello los vecinos creen que sería adecuado su total demolición. Por otro lado existen una serie de barracas construidas sin permiso

legal ocupando un espacio que podría ser utilizado como parque infantil, zona verde o cualquier otro equipamiento necesario para el Barrio.

Otra de las peticiones realizadas al Ayuntamiento era la colocación de indicadores, pues no existe un solo letrero que señale donde se halla situada la Colonia Simón.

Para concluir este reportaje hemos de señalar que la Asociación de Vecinos expresó en todo momento su preocupación por estos problemas y sus deseos de trabajar para solucionarlos. Si bien hasta el presente no se había llevado a cabo trabajo colectivo para intentar arreglar las cosas. El caso es que ahora existen una serie de personas dispuestas a convertir el Barrio en algo mucho mejor de lo que es en la actualidad.

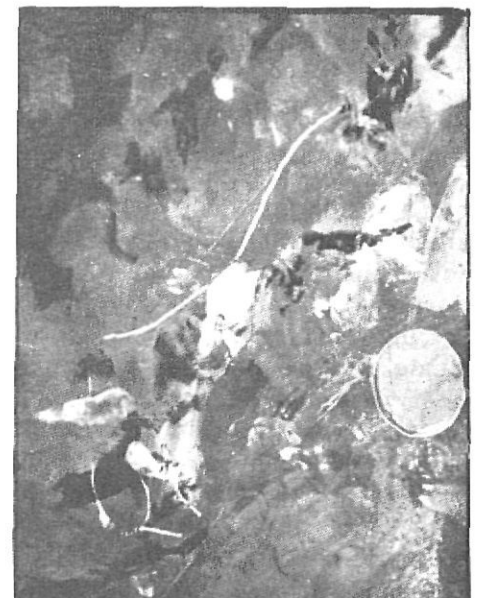
Otro punto que nos remarcaron mucho es que la visión que posee Puigcerdá de la gente que vive en Colonia Simón es absolutamente falsa. Según nos dijeron y nosotros mismos pudimos comprobar, el Barrio se encuentra habitado por gente completamente normal, trabajadores que tan solo desean que el Barrio puede disponer de los mínimos servicios necesarios.

RUFACA espera que este artículo haya servido para dar a conocer la realidad en que vive un Barrio perteneciente al municipio de Puigcerdá. No nos toca a nosotros juzgar situaciones, pero si creemos que Colonia Simón, con sus 150 habitantes, merece más atención de la que se le ha prestado hasta ahora.

R.C. y S.S.

El río un vertedero obligado.

Y estos huesos en el río, ¿de dónde proceden?

XERRANT AMB EL C.D.P.

Empezamos nuestra entrevista y el Sr. Pubill, miembro de la Junta, nos hace una síntesis de la historia del Club. Mientras nos muestra una colección de fotografías y un poster muy interesante de la primera junta que existió hecho a base de caricaturas:

Sr. Pubill.— El Club nace en el año 1939 El primer nombre que tuvo fue el de Club Deportivo Ceretano; después pasó a ser el Club Deportivo Recreativo Ceretano pasando finalmente a ser el Club Deportivo Puigcerdà, por el hecho de celebrar competiciones nacionales. Los campeonatos al principio eran solamente a nivel local hasta que se llegó a la competición nacional. La mejor clasificación que se ha obtenido fue hace tres años cuando el Club ascendió a 2a. categoría regional.

Rufaca.— ¿Podéis definirnos cual es la situación actual del Club? ¿Cuántos socios tiene?...

C.D.P.— El Club tiene alrededor de 280 socios. Lógicamente, éste es un número que habría de aumentarse pero eso va muy ligado a los éxitos deportivos del Club. Los éxitos deportivos animarían a que la gente fuera más al campo y hubiera más socios. De hecho, aquí en Puigcerdà, como población pequeña que es, no podemos aspirar a mucho más, sobre todo teniendo en cuenta que el fútbol es un deporte muy caro. La

fuente de ingresos que poseemos no nos permite realizar muchas más cosas. Hemos de pensar que los jugadores de 2a. categoría regional cobran y aquí en nuestro Club, al menos hay 50 jugadores fichados. Si la aspiración de nuestro Club es ascender a 2a. regional la base ha de estar en los jugadores propios, en nuestra propia cantera y no tener que ir a buscar jugadores fuera de aquí.

En la actualidad tenemos tres equipos: infantiles, juveniles y seniors. El hecho es que los desplazamientos nos salen muy caros, a razón de 25.000 ptas. cada uno, por lo que el equipo infantil está condicionado a jugar solamente partidos amistosos porque el actuar en competiciones exige un gasto que el Club no puede mantener.

R.— ¿Cual es el precio de las cuotas?

C.D.P.— Hace ya bastante tiempo que se vienen pagando 100 ptas. mensuales. Esta cuota permite la entrada en todos los partidos de competición menos en uno que se realiza la jornada económica. Ahora bien en la última asamblea celebrada con los socios se aprobó aumentar la cuota en 50 ptas., a partir del próximo mes de septiembre. Dado que en la asamblea asistió un número mínimo de socios, hemos tramitado una carta a los restantes en la que damos cuenta de dicho aumento.

R.— ¿Cuáles son los principales proble-

mas que tiene el Club?

C.D.P.— En principio, está el del cuidado y mantenimiento de nuestro campo. Por otra parte necesitamos un lugar para realizar los entrenamientos y poder así tener el campo en perfectas condiciones a la hora de jugar los partidos. Otr problema es que necesitamos mayor potencia de luz y esto es un impedimento a la hora de los entrenamientos.

R.— ¿Tienen proyectos de mejora o ampliación del campo?

C.D.P.— Lo que si necesitamos de verdad en el campo es la realización de unos vestuarios nuevos y dejar los actuales como servicio de almacén de maquinaria y otros utensilios. De esta forma permitiríamos cuando hubiera más de un partido en una sola jornada que se realizaran los cambios de vestuario más comodamente.

R.— ¿Cual es la situación económica?

C.D.P.— Generalmente acabamos la temporada con un cierto superávit. Esto es debido a la ayuda que se recibe tanto por las cuotas como por la celebración del quinto y la quina que anualmente se realizan.

R.— ¿La Federación os ayuda económicamente?

C.D.P.— La ayuda que aporta la Federación es irrisoria. La propia Federación no tiene en cuenta que nuestros desplaza-

mientos son como mínimo a 50 kms. No a diferencia de otros clubs que su desplazamiento es nulo y esto no les supone gasto alguno. Por otra parte hemos de pensar que los desplazamientos conllevan una serie de gastos implícitos tales como desayunos, comidas, etc. Por otro lado esto también representa un problema para los jugadores ya que muchas veces pierden toda la jornada y esto les afecta tanto a nivel familiar como social.

R.— ¿No podríais tener otro local?

C.D.P.— El local que tenemos (y que compartimos con vosotros) está en pésimas condiciones. Nosotros fuimos los primeros que tuvimos un local en el antiguo cuartel, y como tuvimos que marchar de allí nos ofrecieron el local en el que estamos ahora. La entidad no se puede permitir tener un local propio o en su caso mantener el alquiler de cualquier otro y hemos de acogernos a lo que nos ofrecen.

R.— ¿Como se elige la junta?

C.D.P.— La forma de elección es totalmente democrática. Lo único que pasa es que siguiendo los estatutos de la Federación se presenta un candidato a la presidencia, y éste mismo es el que, una vez elegido, presenta a la junta que lo apoya. Esto es así porque no tenemos más obligación que atenernos a lo que la Federación establece.

Dentro de la misma junta funcionan tres secciones: una que se cuida del terreno deportivo en la que están los entrenadores, otra que se cuida de la parte administrativa y por último una tercera que la forman los delegados que se cuidan propiamente de los desplazamientos, material, campo y taquillas. Lógicamente, como en cualquier organismo vivo existen las correspondientes y naturales quejas y problemas, pero en de-

finitiva a nivel de junta la cosa marcha bien.

R.— ¿Qué reuniones hacéis?

C.D.P.— La Junta tiene una reunión permanente cada lunes. Esto se efectúa para revisar los problemas que han existido en el último partido. También hay una reunión los viernes, que no se efectúa siempre, y que es para convocar los partidos del domingo siguiente.

R.— ¿Existe afición en Puigcerdà?

C.D.P.— La afición en Puigcerdà es mínima. Realmente, si no fuera por los cuatro socios que van cada domingo al campo, no habría nadie. Hemos de fijarnos que cuando nos visita otro equipo suelen venir siempre con otro autocar lleno de aficionados; por el contrario, de aquí no se desplaza nadie. Es lamentable que se produzca tal situación, pero nos sentimos agradecidos a todos estos socios que nos ayudan con su colaboración económica. Por otra parte creemos también que la afición va ligada a los éxitos deportivos del Club.

R.— ¿Cual es la situación deportiva?

C.D.P.— Nuestra ilusión principal es la de ascender a 2a. categoría regional. Este año creemos que tenemos una plantilla capaz de realizarlo. El factor primordial para lograr ascender es la voluntad y la ilusión de los propios jugadores. También es verdad que cuanto mayor sea la afición que les respalde mejor se contribuirá a los éxitos deportivos.

R.— ¿Cómo resolvéis el problema sanitario?

C.D.P.— El problema es que la mutualidad deportiva que nos asiste está en Barcelona. Sólo se puede ir a Barcelona cuando se trata de una lesión grave. En el caso de las leves las atiende un médico de aquí y

hacemos notar que siempre nos han asistido perfectamente. Por otra parte, si la lesión causa baja laboral del jugador el Club ha de pagar 600 ptas. diarias mientras que la mutua nos reintegra 125 ptas. por día. En este caso, como tenemos que desplazarnos a Barcelona nos sale más caro el viaje que la propia aportación de la mutua.

R.— ¿Cómo y cuándo realizáis los entrenamientos?

C.D.P.— Se realizan tres días por semana de 6,30 a 9,30 de la tarde. El problema está en el invierno que a estas horas no hay luz solar y como decíamos antes el alumbrado artificial no satisface las necesidades.

R.— ¿Realizáis alguna otra actividad aparte del fútbol?

C.D.P.— No. Antes organizábamos el "cross" que luego pasó a asumirlo el poli-deportivo a petición propia.

R.— ¿Qué pasa con los árbitros?

C.D.P.— Esto es un problema un poco complejo. Nosotros tenemos la creencia de que cuando jugamos fuera de nuestro campo salimos perjudicados. Claro que eso también le pasa a los otros Clubs. Las opiniones son muy variadas sobre el tema y es necesario tener una visión objetiva.

R.— ¿Os sentís animados?

C.D.P.— Sí, nos sentimos animados a pesar de los problemas que existen, pero todos tenemos una gran ilusión.

Acabamos la entrevista hablando de una "costellada" que realizaron conjuntamente con todos los jugadores tiempo atrás. Por nuestra parte sólo nos queda que agradecer al Club su atención y expresar nuestros mejores deseos de éxito.

RUFACA

EL EQUIPO HACE 40 AÑOS

Ara que estèm en època de bolets, presentem un parell de maneres per a poder conservar-los.

BOLETS EN SALMORRA

Per a posar en salmorra van bé quasi tots els bolets, però els més corrents són els rovellons, carlets, llenegalls i pinetells. Aquests últims s'han de pelar i treure'n la pinta. Triant-los petits tenen molta semblança amb els xampinyons. Un cop triats i nets, es tiren en aigua bullenta, es deixen bullir un parell de minuts i s'aboquen en aigua freda, es renten bé amb un parell d'aigües i es col·loquen en pots cobrint-los de salmorra.

Per fer la salmorra es posa en un cassó sal i aigua, es remena bé i s'hi tira un ou del dia amb closca. Quan l'ou comença a sortir fora de l'aigua, ja és feta.

BOLETS SECS

Perquè els bolets es guardin és bo assecar-los. Les classes millors són els moixernons d'estepa, els carlets, els fredolics, rosinyols i verderols. Es trien bé, s'enfilen amb un fil gruixut i es posen en un corrent d'aire.

Quan són ben secs es col·loquen en pots de llau-na.

Rosa Maria

salvem el català

MOTS EN O FINAL

Hi ha, en català col·loquial, un gran nombre de mots en o final. Ara bé: són correctes, aquests mots, o no ho són? El parlant, moltes vegades, poc-ruc de cometre una incorrecció, els treu la o final i, així, creu que no ha comès cap castellanisme. Compte!, però. Moltes vegades no n'hi ha prou amb la pèrdua d'aquesta o, sinó que cal canviar el mot per un altre d'arrel totalment diferent. No us estranyeu si us dic que alguna vegada he sentit dir **apellit**, aquests nens són **gemels**, **sombrer**, en lloc d'**apellido**, **gemelos**, **sombrero**. Uns i altres són incorrectes; el mot genuí és: **cògnom**, **bessons**, **capell** o **barret**.

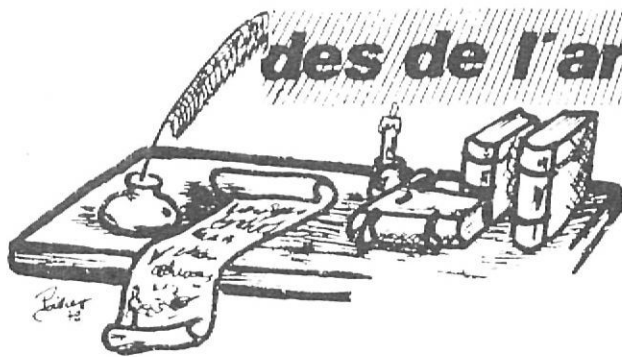
A causa de la gran abundància a la nostra llengua d'aquests mots en o final —la majoria, castellanismes—, he cregut convenient elaborar una llista on en figurin uns quants, els més usats. A la columna de la dreta dono el mot correcte:

Abono	abonament, adob, paga.
Aborto	avortament
Acento	accent
Adelante	avenc, progrés
Adorno	adorn
Agobio	aclaparament, angoixa
Agrado	grat, gust
Ahorro	estalvi
Alejandro	Alexandre
Alfonso	Alfons
Algo	quelcom, alguna cosa
Alento	alè
Alivio	alleujament
Altillo	entresolat
Andamio	bastida
Animo	ànim, coratge
Ano	anus
Antonio	Antoni
Aparato	aparell, aparat
Apeadero	parador, baixador
Apellido	cògnom

Aplauso	aplaudiment
Apodo	motiu, malnom, renom
Apoyo	suport, ajut
Aposento	habitació, cambra, estança
Aprecio	estima, afecte
Aprieto	estretor
Apuro	preocupació, trifulga
Aro	cèrcol, anell
Arquitecto	arquitecte
Arrebato	arreglament, arranjament
Arturo	Artur
Asco	fàstic
Aspaviento	escarafalls
Assiento	seient
Asilo	asil
Asunto	assumpte, afer, qüestió
Atraco	atracament
Avaro	avar, gasiu, mesquí
Bandido	bandit
Bando	ban
Barato	barat
Barco	nau, vaixell, embarcació
Barquillo	neula
Barrendero	escombriaire
Barro	fang
Barullo	aldrull
Benito	Benet
Besugo	besuc
Biombo	paravent
Bocadillo	entrepà, sandvitx
Bolso	bossa, portamonedes
Bombero	bomber
Brillo	lluïsor, lluentor
Bueno	bé
Bulo	mentida, badomies
Bulto	bony, embalum, paquet
Butano	butà

La gran abundància d'aquests mots no em permet la seva recopilació en un únic article. Així, doncs, ho continuarem en un de proper.

Laura Fabra

des de l'arxiu

Després d'UNS PRECS, UNA EXIGÈNCIA

Fa mes de dos mesos vaig demanar que es publicuessin les esmenes a unes errades aparegudes en el número 29 de RUFACA, referents a unes composicions poètiques meves; esmenes que no foren publicades. El mes passat, vaig insistir perquè es fessin les referides esmenes, que tampoc s'han publicat ni en el número 30 ni en el 31, darrer que fins ara ha vist la llum pública.

Sembla, doncs, que el meu prec, —que ara té força d'exigència— no ha estat acceptat, tot i que se m'havia promès atendre'm. ¿Es que l'impressor es fot de tots nosaltres i no vol satisfer les necessitats de la revista? O, ¿és que la direcció de la RUFACA no s'ha preocupat seriosament de complaure a un col·laborador assidu? —Ja sabeu que la meva col·laboració no ha mancat mai, des del primer número de RUFACA.

En fi, insisteixo una vegada més, en que es publiquin les susdites esmenes, que reprodueixo a continuació; i mentre no s'acompleixi aquest requisit, molt a desgrat meu, suspenc les meves col·laboracions a RUFACA.

ERRADES A ESMENAR

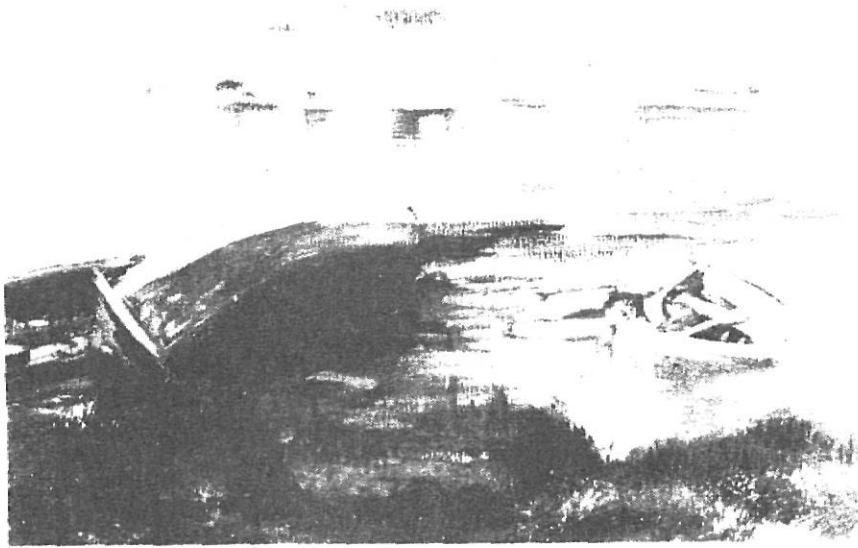
En "UN TEMPORAL A Cerdanya" (Rufaca núm. 29, del mes de juny)

Pàgina	Línia	ON DIU	CAL LLEGIR
20	9	"A poc a poc. . .	"Poc a poc. . .
	22	"i s'amaguem. . .	"i s'amaguen. . .
21	1	"Els llamps, el vent i la pluja. . .	"Els llamps, el vent i pluja. . .
	6	"que destrossa les hostes. . .	"que destrossa les hortes. . .
	13	"I ara dintre la cabana. . .	"I allà dintre la cabanya. . .
	15	"Però alçant. . .	"Prò alçant. . .

I en la "PERLA DELS PIRINEUS" (Rufaca núm. 30 del mes de juliol):

25	8	"sota la capa del sol. . .	"Sota la capa del cel. . .
----	---	----------------------------	----------------------------

Salvador GALCERAN
Arxiver Diplomat.

PINTURAS

San Salvador

del 10 de Setembre
al 12 d'Octubre

DESMAI
sales d'exposicio

C/CAPITA CANAL 5
PUIGCERDA (GIRONA)

Des del dia 10 d'agost d'enguany Puigcerdà i comarca disposen d'una sala d'exposicions situada al carrer Capitan Canal número 5. Hem anat a parlar amb els responsables de dita sala per recollir una mica més d'informació sobre els seus projectes. Actualment hi han exposats una col·lecció de quadres del prestigiós pintor A. Muñoz i tota una sèrie de ceràmiques de diferents autors. Aquesta exposició finalitzarà el dia 7 de setembre i a partir del dia 10 del mateix mes s'exposaran quadres del pintor San Salvador. En un futur pròxim es pensa exposar també obres escultòriques. Segons ens han informat, els responsables de la sala, no hi ha cap problema en quan a la participació doncs està tot l'any cobert amb exposicions de diferents pintors. La sala d'exposicions té el mateix horari que les botigues i els diumenges s'allarga fins a les nou de la nit.

Hem considerat convenient fer aquesta petita nota sobre la sala d'exposicions perquè creiem interessant que tothom conegui la seva existència.

En un poble on la vida cultural i artística està una mica ensopida són molt importants les iniciatives d'aquest tipus.

RUFACA

col·laboracions

LA CIUTAT I L'URBANISME

L'urbanisme és una realitat constituïda per les noves formes d'assentament humà i d'aprofitament i ordenació de l'espai que per primera vegada en varios milenis estan rectificants els vells mòduls de la civilització rural i pagesa, que semblaven haver aconseguit una articulació quasi perfecta entre l'home i la terra.

L'urbanisme és un problema perquè com, en tants altres terrenys, s'ha perdut definitivament la innocència, la seguretat d'aconseguir resultats positius sense més

que seguir una tradició fixa, i el repte de les noves possibilitats d'utilització de l'espai imposa respostes cada cop més complexes, i difícils procedents de tècniques molt diverses: l'art, la sociologia, la psicologia, l'economia, el dret, l'arquitectura, les tècniques constructives, energètiques, de transports, la sanitat, l'ecologia general, etc., tècniques totes elles de necessària coordinació i articulació.

L'urbanisme és una necessitat de solució de la que no solsament depèn aconseguir

una vida col·lectiva d'inga, sinó també, en gran mesura, la mateixa conservació de la civilització moderna, o tal volta, de l'espècie humana.

L'urbanisme, entès com la tècnica de creació i desenvolupament de les ciutats, no és, certament, una invenció del nostre temps, però si ho és, amb tota evidència, la seva ascensió al primer plànol, i a la vegada, la seva generalització, l'extensió del seu àmbit de responsabilitat més enllà de la ciutat propiament dita (que l'hi donà inicialment el seu nom), fins abarcar l'espai sencer, (l'urbanisme, deia per això BARDET, s'ha convertit avui en un "urbanisme", extès al planeta en el seu conjunt).

El mateix terme d'urbanisme està per tal questionat; avui es parla d'una "ordenació

del territori" o "del espai", o de "planejament" de les ciutats i del camp, o de "desenvolupament regional", de "medi ambient", etc.

En fi, l'urbanisme afecta per igual, encara que sigui necessàriament en sentits diferents, als països industrials, als subdesenvolupats o inclús als de grau més baix. En aquests últims, el procés d'"urbanització" en sentit estricte, és a dir, de concentració de la població en ciutats, fins i tot en grans ciutats, presenta uns caràcters més aguts i més dramàtics. Fenòmens com Calcuta, El Cabo, el Caire, o, ja a un altre nivell, Mèxic capital, Bons Aires, Caracas, Riu de Janeiro, que en uns anys multipliquen per diverses unitats llur població, amb l'inevitable voltant de suburbis miserables, trencant les estructures urbanes més elementals, no tenen precedents en total l'història.

Per comprendre mínimament la situació urbanística del nostre temps i singularitzar les seves tensions i problemes específics per relació al passat farem un respàs rapidíssim de la seva evolució espai - temporal.

Es un fet que el pas de la prehistòria a la història està marcat per l'aparició de les ciutats. Son elles les que aportan una nova forma a la societat humana i, per tant, les que posen en marxa el dinamisme apassionat de l'història. La ciutat antiga no pot explicar-se sinó com un fenomen polític de dominació d'un "hinterland" agrari més o menys extens; a ella està lligada l'organització de funcions secundàries i terciàries, la correlativa aparició de tècniques econòmiques i jurídiques i una pretensió racionalitzadora del món cultural que deixa enrera els vells mites telúrics, sense tot lo qual no

és possible accedir a estadis socials de complicació que s'expressen en unitats polítiques complexes.

D'aquesta manera, l'home antic té la consciència perfectament clara de que la ciutat (les "polis" gregues, el superb mite de Roma) és la forma suprema de la societat humana, de lo que, per aital, s'anomenarà desde aleshores la "civilització", l'extensió paulatina dels valors socials i culturals de la "civitas".

La ciutat marca, doncs, inicialment, el pas de la primigenia vida natural a la vida humana superior, a un estadi polític i cultural que supera definitivament una fase prèvia de l'evolució de l'home i aquesta nota, que fa de la ciutat l'expressió d'una forma de vida més rica i més complexa, s'ha mantingut per a la vida urbana a lo llarg de tota la seva història fins els nostres dies, en que per primera vegada la ciutat ofereix el seu rostre negatiu, el seu contingut alienant i mutilador d'una vida humana plenària.

Però el món antic, que assolí llur plenitud en l'Imperi de la ciutat de Roma i que acerta a expressar-se en una red urbana considerable a lo llarg de tota la seva impressionant extensió, va a concloure espectacularment per un procés de "desurbanització". Roma mateixa (asusta pensar que de llurs 1.500.000 habitants es reduí fins escassament 20.000) i amb ella totes les ciutats creades a la seva imatge, es buiden, es destrueixen, desapareixen virtualment com a centres operatius socials i polítics per causa d'un éxode de la població als camps, que s'inicia ja overtament en el baix Imperi (d'aquesta desaparició s'alimentà en bona

part el mite de l'invasió bàrbara i de llurs destruccions) i en el seu lloc reapareix una estructura essencialment rústica, encara que ja singular, el feudalisme.

L'Edat Mitjana és el procés de maduració d'aquesta estructura rústica i del progressiu allumenament d'un nou món urbà, i amb ell, d'una societat més complexa, asentada sobre tècniques abstractes jurídiques i econòmiques i expressada en formes culturals racionalitzades i universals i correlativament, en unitats polítiques més extenses que les mínimes que'l feudalisme, amb les seues llaços personals concrets de fidelitat i protecció, permetien. Eixes unitats polítiques noves, formades al fil de les Monarquies a partir del segle XV, seran els anomenats Estats.

La ciutat mitgeval, instrument i fruit d'aquest procés de maduració, apareix, a la vegada, com una fortaletza, on es refugien en cas d'atacs els habitants de l'entorn, i com mercat, com centre en el que els pagesos acudeixen a vendre llurs collites i a procurar-se articles qu'ells no produeixen (telles, ceràmica, instruments, joies, serveis mèdics, jurídics, etc.). Els burg —d'on deriva "burgo" i "burgés", la nova classe social que habita les ciutats— són castells, fortificacions en la seva arrel germànica, que permaneceix en l'aleman actual.

La ciutat mitgeval es desenvolupa de manera exemplar sobre aquesta funció; en torn d'ella apareixen activitats secundàries i terciàries, organitzades subjectivament en gremis i corporacions, que exploten i desenvolupen el saber tècnic; una economia monetària, i per tal capitalista, incipient, amb comerços de llarg abast, que deixen

definitivament enrera l'economia d'autoconsum pròpia de les explotacions agràries feudals i que tendeixen a organitzar la producció per l'especialització (divisió del treball) i l'intercanvi; acerta a expressar la nova forma de societat que tot això suposa en un ordre jurídic abstracte ("l'aire de la ciutat fa lliure" és un apotegma germànic que significa que el "burgés" o ciutadà no està vinculat per llaços personals de vassallatge o de fidelitat —l'adscripció a la terra, etc.—, sinó únicament sotmès a les lleis generals), per lo qual la recepció del Dret Romà i el desenvolupament de l'estament dels juristes, amb llurs tècniques lògicoracionalitzadores, jugaran un paper decisiu; apareix, paulatinament, un ordre polític nou, ja no lligat al jurament o a la fidelitat personals, sinó a una estructura abstracta d'integració, servida per regles impersonals i per una burocràcia funcional al seu servei, estructura que conclourà decantant-se en la forma de l'Estat modern i en la seva més alta expressió, les Monarquies nacionals, en fi, la nova ciutat es fa també depositària d'una cultura nova, racionalitzada i secularitzada, en la qual objectivació i desenvolupament les Universitats jugan un

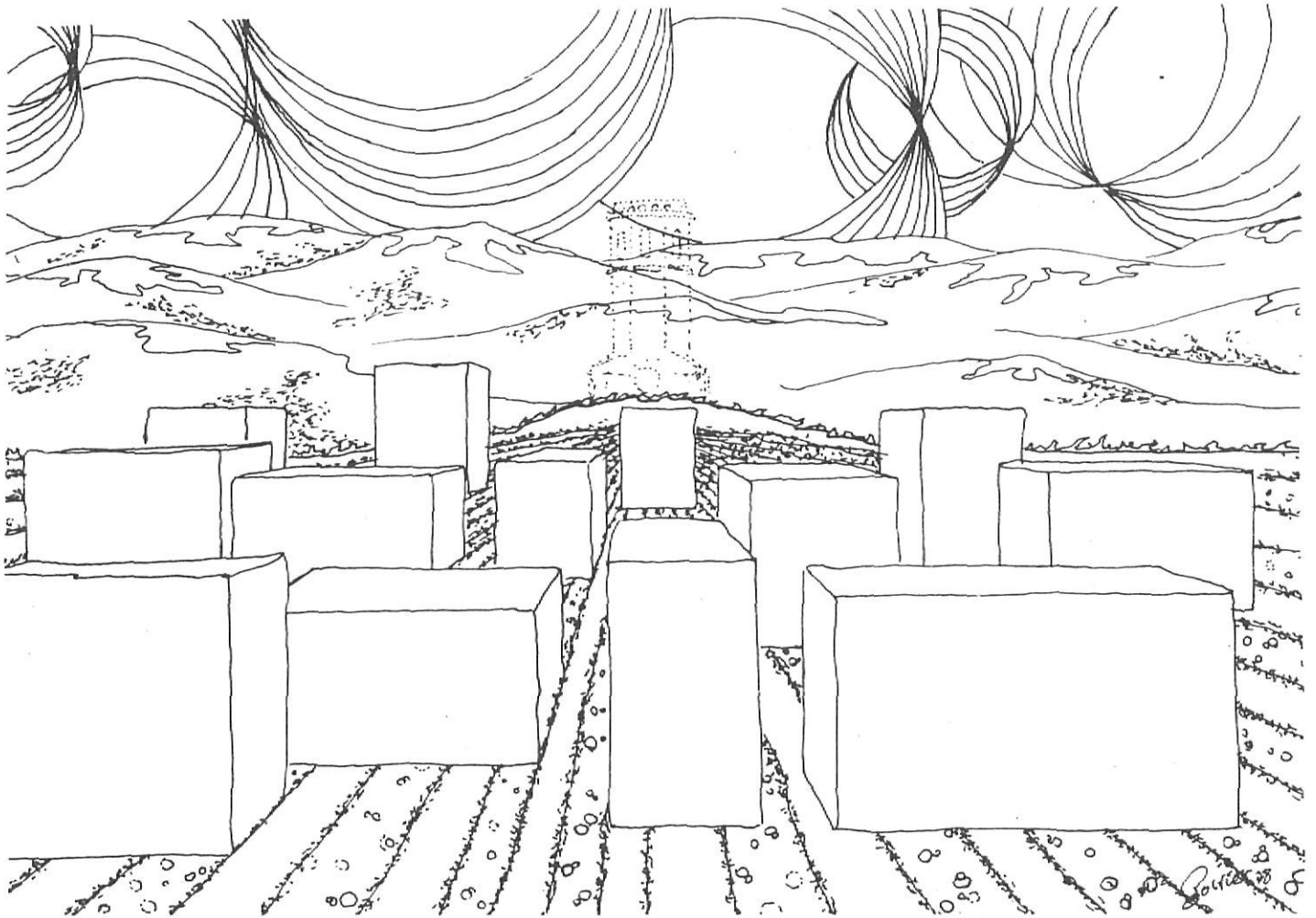
paper destacat i que acaba per desenvolocar en un "renaixement" cultural sistemàtic.

Per això mateix pot seguir-se amb certa exactitud el progrés civilitzador segons el progrés urbà. Entre els segles X i XII es produeix a tot Europa una expansió urbana sense precedents i que no trobarà paral·lelo fins la revolució urbanística del segle XIX. En dos segles neixen a Alemanya 2.500 ciutats, de les que no arriben a 20 les que pasen de 10.000 habitants. A Espanya, la gigantesca despoblació de la vall del Duero produïda darrera l'invasió arab, és resolta amb el sistemàtic procés de "població" seguit pels Reis, mitjançant l'atorgament dels "fueros y cartas-pueblas". Fan aparició les grans ciutats: París, que te a fins del segle XII uns 100.000 habitants, i que un segle després en té ja 240.000, Florencia, que de 45.000 habitants a finals del XII duplica la seva població en cinquanta anys, i amb xifres anàlogues Venècia, Milà, Gènova, que arriben ja a 100.000 habitants i, en general, les ciutats italianes i les comercials del Nord (aquestes més tardanes).

Les ciutats adquireixen consciència del seu valor propi, com illots de novetat, de

progrés, de complexitat i plenitud de vida, dins del marc més ampli del món rústic que manté quasi intactes les formes de vida tradicionals. Aquesta autoconsciència està expressada arquitectònicament en llurs grans símbols col·lectius que's destaquen com aitals mitjançant la creació artística: les muralles, les portes (que's tanquen a la nit, marcant així l'aïllament del nou tipus social que aporten), el castell, la catedral, els palaus de govern o cases consistorials, les llotges i mercats, la plaça d'armes o la plaça major, els convents, les seus judicials o consulars, les cases gremials, les Universitats, els hospitals, els palaus senyorials, etc. El sentit orgànic d'aquestes construccions, obedients a iniciatives diverses però homogènies de sentit i d'estils i llur articulació amb els barris, normalment gremials o corporatius, que mantenen igualment una unitat de caràcter, si no sempre artística, conjunt que accepta i subratlla en el propi pla arquitectònic l'hegemonia social i política de la ciutat com unitat superior, constitueixen l'encant únic de la ciutat mitgeval.

X.B.

EL DERECHO AL ROMANTICISMO

Dedicado al Biógrafo

Gonzague de Saint-Bris, Gérard de Nerval, Petrus Borel, E. Dubuis, M. Eliade, J. Lorrain, R. de Gourmont, Lacenaire, Degger, von Kleist, V. de l'Isle-Adam, W. Beckford, etc. . . son algunos de los nombres que se han de asimilar con el Movimiento Romántico Renovado.

Sucesión de la gran época romántica que tenía como meta criticar y oponerse a la sociedad en la cual se vive, por sus excesos y materialismo que engendran el autoritarismo y la esclavitud mental.

A finales de junio pasado, tuvieron en París los primeros "Etats Généraux" del Romanticismo Renovado. Se reunieron los marginados sedientos del Imposible, apasionados y ardientes defensores de la búsqueda lírica permanente. El Renacimiento del Romanticismo corresponde a una crisis de la sociedad de la cual los románticos actuales del mundo entero quieren preservarse, en la sombra, en su principio, recordando los antiguos valores profundos del pensamiento puro y de la acción subterránea en búsqueda del Gesto de los dioses, de la estética y de la Belleza natural.

Como el rayo del verano, se reconoce el verdadero romanticismo en su capacidad de transparencia y de opacidad. Nace del conflicto que opone al hombre con su destino y con su muerte, prueba final suprema. Nace también del conflicto del individuo que lo quiere experimentar todo, frente a los que aceptan lo que la sociedad programan.

Los Adeptos del Romanticismo investi-

gan toda forma de vida, toda forma de muerte, buscando en su propia carne los grados que les permitirán ir siempre más lejos, más alto. Buscan el Gesto mágico que hará bajar en el hombre los grandes elementos naturales y llegar a perder su identidad para alcanzar un espacio que se confunde con el Universo que vive y muere. Para lograrlo, el romántico sabe coger tanto los caminos del Diablo como los de la Redención cristiana; el romántico quiere llegar al absoluto descubriendo los grandes misterios de la Creación Universal por el poder del mito. Es la búsqueda de la Revelación divina nacido del encuentro visionario y de la emoción surrealista que la gente prefiere rechazar manteniendo su conformismo de cada día, cuando en realidad, cada uno de nosotros tiene esta locura dentro de su personalidad secreta.

Es una aventura elucubrativa respectable que se debe desarrollar como una leyenda necesaria en nuestro mundo empobrecido por el dinero y la hipocresía. El renacimiento del Romanticismo surge pues cuando un modo de vida se acaba. "Todos los finales de siglo se parecen" decía Huymans, y a lo cual contestaba S. Péladah: "los últimos años de un siglo saben siempre hechizar a los que buscan la diferencia".

Debemos pues aprender a maravillarnos a ilusionarnos de nuevo, buscar la poesía, y la armonía, aprender a preciar lo que vale realmente la pena, descubrir de nuevo nuestra auténtica razón de ser.

J. P. Poirier

Hietres

LA HIENA

Pertenece la hiena, al Orden de los Carnívoros y a la Familia de los Hiénidos. Le colgaron la etiqueta de "Crocuta crocuta".

Cachonda por naturaleza, pasa por esta vida riendo. Por nada se monda de risa, con el consiguiente cabreo de sus vecinos, que la marginan, al ver que no se toma nada en serio. La hiena es digna de atención, pues creo que es un caso. Un supercaso.

Es un animal de figura estrafalaria, pues es culibaja. Que se alimenta de carroñas, huesos y animales enfermos (prácticamente de mierda). Que señala los alrededores de su cubil, con excrementos y orina. Que huele peor que un montón de almejas podridas. Que es perseguida y odiada por todos y que encima de este curriculum, se descojona de risa. ¡Vaya! que es la coña en verso. (Ahora aterriza en mi pobre

(MANCHADA)

memoria la figura bíblica del paciente Job, que se las daban por todos lados y él tan pancho. ¿Sería masoquista?)

Deberían llamar "hiena" a tanto imbécil como anda suelto destornillándose por cualquier simpleza, incluso en momentos en que reír no es oportuno (conoci a un tipo que se meaba de risa cuando iba a dar el pésame o asistía a un entierro). (El mismo cachondo que despidiéndose el duelo en un momento oyó a los primeros que decían "les acompañamos en el sentimiento" y los restantes pasaban diciendo "repi-to", "repito" y el cachondo mental para variar y dárselas de ocurrenente pasó diciendo "reflauta", y se lió el cisco). El nombre de hiena debería aplicarse a partir de la categoría de risa del Sr. Rooper.

Biógrafo

III OPEN DE NATACION 1980

Piscina cubierta y climatizada. Temperatura del agua: 26 grados. Hora 18 horas. composición del Jurado: Juez Arbitro A. Palomares, Juez Llegadas: Alberto Bosom, Secretaría: R. Condominas, Cronos: M. Serrano, A. Vivas, Navas, Clapera, Ravetllat.

25 m. libres masculinos 74/75
 1. Eduardo Palomares 0 - 36 - 2
 2. Joaquin Soler 0 - 51 - 4

25 m. libres masculinos 72/73
 1. Joan Sucarrats 0 - 24 - 3
 2. Carles Riera Sivill 0 - 24 - 3
 3. Jean Berillon - 24 - 9

25 m. libres femeninos 72/73
 1. Ariana Alsina Ramos 0 - 34 - 8
 2. Marta Cervera 0 - 41 - 9

25 m. libres masculinos 70/71
 1. Josep Vivas 0 - 17 - 5
 2. Lluís Soler 0 - 18 - 0
 3. Enric Pons 0 - 19 - 0
 4. Francesc Castillo 0 - 26 - 1
 5. Fernando Colomer 0 - 28 - 3
 6. Albert Pont 0 - 30 - 0

50 metros libres femeninos 70/71
 1. Esther Palomares 0 - 42 - 5
 2. Marta Tort 0 - 45 - 7
 3. Veronique Dupi 0 - 46 - 8
 4. Rosa M. Oriols 0 - 46 - 9
 5. Montse Bover 0 - 55 - 0
 6. Anna Gassiot 1 - 04 - 5
 7. Mireia Romeo 1 - 09 - 0

25 m. libres mascul. 72/71/73
 1. Pierre Berillon 0 - 23 - 6
 2. Lorent Berrillon 0 - 24 - 0
 3. Jordi Bosom 0 - 25 - 4
 4. Raul Navas 0 - 26 - 1
 5. Alex Puig 0 - 30 - 0
 6. Carlos Castillo 0 - 37 - 0

50 m. libres masculinos 16/y m.
 1. Thieni Cerclier 0 - 30 - 0
 2. Bueno Cerclier 0 - 31 - 0
 3. Jordi Condominas 0 - 31 - 5
 4. Moises Cot 0 - 32 - 5

50 metros libres masculinos 69/70
 1. Alejandro Coldefors 0 - 48 - 0
 2. Oscar Puig 0 - 51 - 0
 3. Juan Marty 0 - 51 - 0
 4. Xavier Sucarrats 0 - 57 - 8
 5. Jordi González 1 - 20 - 4

50 metros libres femeninos 67/68
 1. Conchita Tosas 0 - 34 - 3
 2. Monica Marty 0 - 37 - 7
 3. Susana Expósito 0 - 41 - 5
 4. Anna Coldefors 0 - 43 - 5
 5. Monica Colomer 0 - 49 - 9
 6. Helena Tort 0 - 49 - 3
 7. Carmen Pont 0 - 57 - 0
 8. Julieta Colomer 0 - 58 - 0

50 m. libres masculinos 67/68
 1. Xavier Riera Sivill 0 - 32 - 8
 2. Pere Bover 0 - 38 - 0
 3. Oscar Romeo 0 - 42 - 6
 4. Carlos Viladevall 0 - 43 - 1
 5. Barnat Borra 0 - 45 - 1
 6. Ferran Viladevall 0 - 49 - 0
 7. Sergio Palou 0 - 49 - 9
 8. Jordi Cervera 1 - 00 - 0

50 m. libres masculinos 66/65
 1. Pere Vivas 0 - 32 - 1
 2. Cristian Clapera 0 - 33 - 0
 3. Jordi Navas 0 - 35 - 5
 4. Eric Cerclier - 36 - 0
 5. Joaquin Romeo 0 - 36 - 5

50 m. libres femeninos 65/66
 1. Susana Vela 0 - 37 - 9
 2. Anna Pont 0 - 41 - 0
 3. M. Rosa Barnola 0 - 47 - 5

50 m. libres masculinos año 69
 1. Albert Riera 0 - 33 - 0
 2. Xavier Navas 0 - 39 - 6
 3. Juan R. Vidal 0 - 39 - 7
 4. Antonio Ramos 0 - 40 - 0
 5. José Expósito 0 - 40 - 5

Puigcerdá, 17 agosto de 1980

HOQUEI SOBRE GEL

El primer de setembre es reanudaren els entrenaments de hoquei que fins que obrin la pista de Font-Romeu es duran a terme a Puigcerdá, consistint en exercicis tant de rapidesa, agilitat, com preparació física en general, degut a que l'any passat s'observà que les terceres parts eren força més fluïxes que les altres dues, per falta de preparació ja que tan sols es pot entrenar dos dies a la setmana.

En quant a la pista de gel no podem donar cap noticia en concret, encara que les gestions segueixen el seu procés, tal vegada un xic lent, però convé que això no s'aturi i que ben aviat sigui una realitat.

El que potser no s'ha sabut aprofitar l'època de vacances per a fer nous socis i dur a terme una forta campanya de cara a tota la gent que en aquest període de temps ens visita.

Pere Capdevila

Cartes a rufaca

Tots hem pogut comprovar que aquest estiu el poble ha estat més brut que mai. La qüestió de la neteja s'ha tractat moltes vegades i potser ara repetiré moltes coses que ja s'han dit. Malgrat s'ha parlat tant del tema el problema continua sense solucionar-se. Penso que és vergonyós veure constantment el poble ple de deixalles i no crec que sigui cap excusa el fet de que a l'estiu ens visita gran quantitat de gent.

El problema de totes maneres és doble: per una banda caldria exigir a l'ajuntament més eficàcia amb la neteja dels carrers i per un'altra tindriem que ser conscients de que és feina de tots mantenir el poble net i no llençar les coses allà on es vingue bé. Clar que tot això exigeix una mentalització de la gent. Potser a vegades no es dona importància a tirar, per exemple, un paper al terra i del paper passem a les botelles, les llaunes i tot el que convinguí.

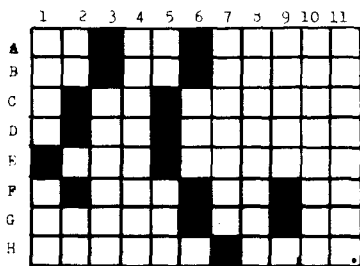
Una cosa que m'agradaria remarcar molt és que quan es parla de neteja sembla que sigui per una qüestió purament estètica quan es realitat crec que l'estètica estaria en un segon terme doncs el més important és la qüestió higiènica. A vegades parlem molt de contaminació però potser no pensem mai que la brutícia que hi ha a tots els carrers és un'altra manera de contaminar, potser no tan perillosa com el fum d'una fàbrica, però si igual de desagradable.

Si m'he decidit a fer aquesta carta es perquè penso que amb una mica de bona voluntat per part de tots podríem tenir un poble molt més net del que està actualment.

C.R.

rufacades

Damero 2

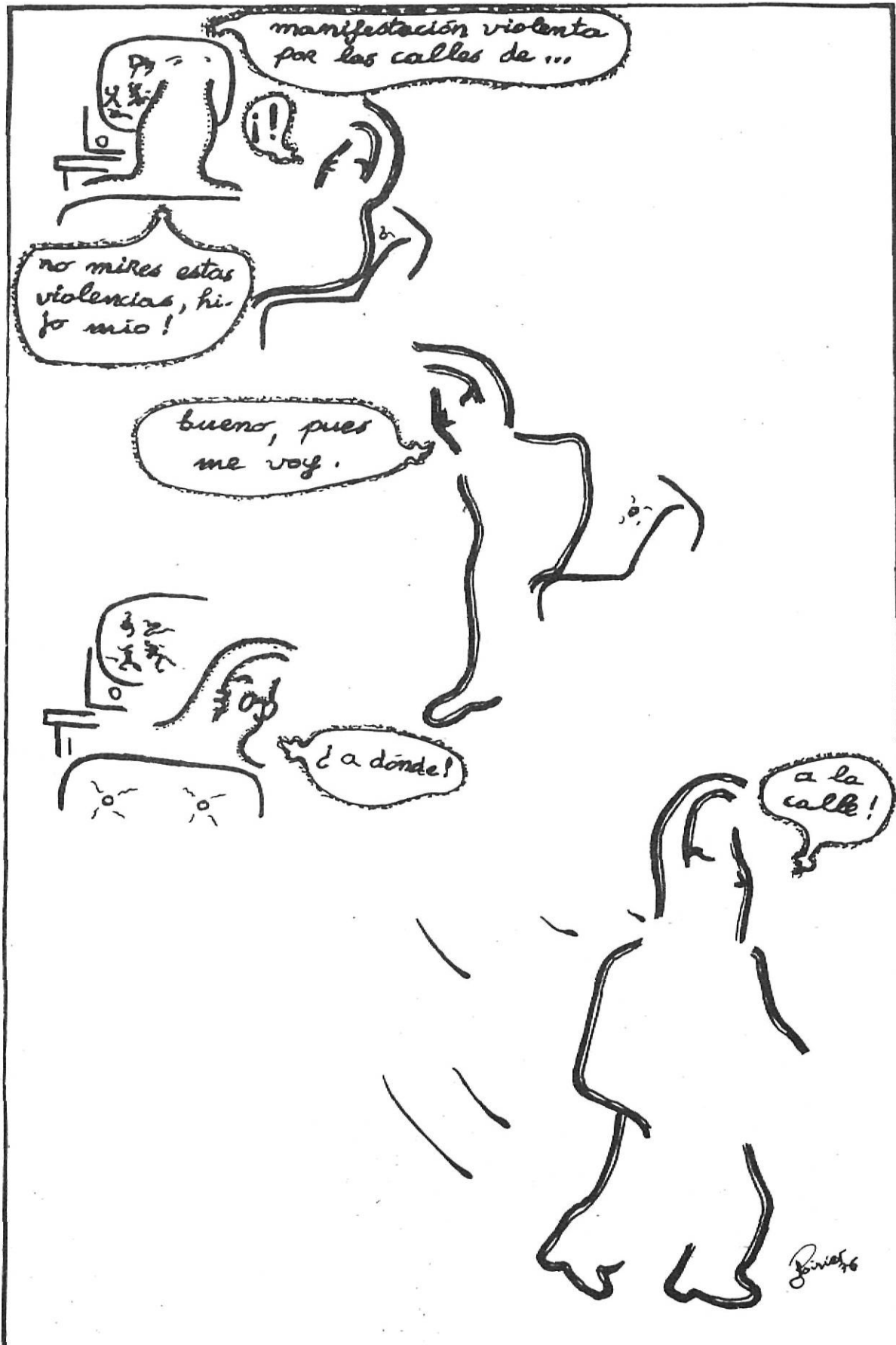
Fragmento de "LA TORTUGA", El Biógrafa (1984, nº 29)

- E-9 B-2 B-10 G-7 H-2 G-4 *Quarta sola dona, cap noia i un noi, se'n vairen o se'n apiren.*
- G-1 F-8 H-8 G-3 E-7 F-3 D-10 H-11 *Conjunt de ellevors (plural).*
- G-11 D-1 B-4 G-4 E-3 F-11 E-8 *Instrumto de plastre para abrir cerrojos (plural)*
- G-11 A-2 E-2 D-7 B-4 F-7 *Jefe entre los musulmanes (plural)*
- G-2 B-8 D-4 H-10 D-9 A-9 *Estadísticos*
- D-2 G-3 A-4 E-9 E-10 H-2 F-1 *Decorará en un litigio*
- F-3 D-11 A-5 E-11 H-1 E-6 G-10 *Antecede*
- H-5 G-10 A-11 G-6 D-3 A-8 G-9 E-4 *El loup o el perro que erita*
- H-1 H-3 A-7 B-5 G-6 G-1 *Dinero*
- H-4 G-5 F-10 D-11 *Podría de la ra corta y grueso*
- G-8 A-10 B-9 G-4 D-8 F-4 A-1 *Compongalos en verso*

SOLUCION DAMERO - 2

"Se le endiga el nombre de tortuga al fulano que destaca por su cachaza al ejecutar algo"

LA TORTUGA
El Biógrafa (RUFACA, núm. 29)

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

José Antonio, 22

PUIGCERDÀ

Telèfon 88 01 47

MEF, S.A.

MUNTATGES ELECTRICS
DOMESTICS I INDUSTRIALS

Avda. Dr. Piguillem, 3

PUIGCERDÀ (Girona)

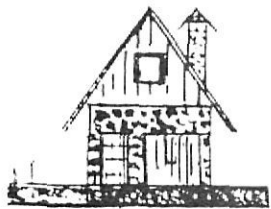
Antiguitats

E. ORRI

Major, 30

PUIGCERDÀ

Tel. 88 02 87

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

Colònia Simon, 17, 1er., 1a

PUIGCERDÀ (girona)

Tel. 88 13 44

Palau 3

Major, 13

— Telèfon 88 06 99

— Puigcerdà

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10

Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

electrodomèstics

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3

PUIGCERDÀ

(Girona)

CAN BORRELL

MAS CATALÀ
MERANGES (LA CERDANYA)
T. 972-880033

CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMENECH"
1978 i 1979

6 APARTAMENTS RÚSTICS DE LLOGUER
I PLENS DE COMODITATS

AMBIENT MOLT SELECTE * 50 PLACES *
(Aconsellem reservar plaça per telèfon)

cuinats premiats:

- CAÇOLA DE POLLASTRE AMB PRUNES, PANSES I PINYONS
- TRUITA DEL SEGRE AMB Salsa D'AMETLLES
- CAÇOLA DE CONILL AMB PERES DE PUIGCERDÀ I NAPS DE TALLTENDRE